Akbaba

Maskeliler — Hepimiz birimiz için...

Yeni DEV çekilişi kaçırmayınız

7 MİLYON	7 MİLYON LİRALIK YENİ DEV ÇEKİLİŞ İÇİN SON PARA YATIRMA TARİHİ	**31** ARALIK	60 APARTMAN DAİRESİ 5 adet 100.000 lira 10 adet 50.000 lira 50 adet 10.000 lira 100 adet 5.000 lira 500 adet 1.000 lira *ayrıca* 15 000 adet para ikramiyesi	7 Milyon liralık yeni DEV çekiliş sizlere zenginlik ve refah vaad ediyor. Türkiye İş Bankasında hesap açtırmakta acele ediniz, hesabınız varsa kazanma şansınızı artırmak için tasarruflarınızın tamamını Türkiye İş Bankasına yatırınız.

NOT: *Türkiye İş Bankasının ikramiye çekilişleri halk huzurunda ve tamamen otomatik makinelerle yapılır.*

TÜRKİYE İŞ BANKASI

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

(Yeni Ajans: 6342—256)

Akbaba

Yıl: 43 Cilt: 9 Sayı: 46 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 10 Kasım 1965

Yine O!

ONUN çizdiği sınırlar içinde, onun kavuştuğu hürriyetler içinde, onun sağladığı eşitlikler içinde, onun baş eğdirdiği bağımsızlıklar içinde yaşıyoruz kırk iki yıldanberi...

Bu kırk iki yılın yalnız onbeşi onunla beraber geçti. Yirmi yedi yılın hesabını sormayın. Vermekten utanacağımız en korkunç, en ayıp hesaptır!

O, Samsun'a ayak bastığı gün Türkiye bir savaştan çıkmıştı. O, Samsun'a ayak bastığı gün yeni bir savaşa girdi.

Parçalanmış bir vatan üstünde yaşıyorduk: Masa başında kalemle değil, toprak üstünde süngü ile bölünmüştü Türkiye...

Her yıl gazetelerde duygusuz gözlerle okur olduğumuz o «Adana'nın kurtuluş bayramı»ları, o «Maraş'ın kurtuluş bayramı»ları, o «Antalya'nın kurtuluş bayramı» ları, o, o, o, nedir onlar?.. Haritada düşman ayağı değmemiş kaç ilimiz kaldığına şaşarsınız.

Mustafa Kemal: «Bana bir dayanak noktası verin, dünyayı yerinden oynatayım» diyen manivelâ kâşifi gibi: «Bana ayak basacak bir Anadolu toprağı bulun, yeter» dedi. Sahiden de yetti Samsun kıyıları... Neden her ilden ikişer, üçer kişilik guruplar, millet bütünü adına her yıl, 19 Mayıs'ta Samsun'a gidip onun ayak bastığı toprağı öpmezler?..

Orduları dağılmış, silâh depoları süngü altına alınmış, bölge bölge işgal edilmiş bir Türkiye'dir onun kurtardığı...

O kadar da değil, din adına verilmiş fetvalar onu darağacına çekiyordu. Halife orduları onun üstüne yürüyordu.

Mustafa Kemal'in kurtardığı Türkiye bu Türkiye'dir. Yalnız yabancı bayraktan mı? Yalnız yabancı çizmeden mi? Yalnız yabancı yumruktan mı? Yüzü güneş gören her Türk kadını onun kızıdır. Her okuyan köylü çocuğu onun oğludur. İlk dokuma fabrikası onun, ilk şeker fabrikası onun, ilk köy okulu onun, her yeni, her güzel, her ileri onundur.

O kurak Ankara'da bunları yaparken, Üniversitemiz, boş sınıflarına öğrenci, boş kürsülerine profesör, doçent, asistan bulamıyordu. Bir yetişmişler kadrosu yoktu etrafında. Onun emrinde çalışacak aydınlar topluluğunu Çanakkale'ye gömmüştük!

Mahmut Esat Bozkurt'u buldu, sarıldı. Şükrü Kaya'yı buldu, sarıldı... Ama onlar da Atatürk'e sarıldılar. Bir evlâdın bir babaya sarılamayacağı kadar yürekten.

Bir de İkinci Dünya Savaşından sonraki Türkiye'yi düşününüz: Sınırlarımızda tek kurşun atıldı mı? Tek Türk evi, tek Türk şehidi verdi mi?

Bir bizim yoksulluğumuza, bizim perişanlığımıza, bizim sefaletimize bakınız, bir de o korkunç, o çıldırtıcı bombardımanlar cehenneminden çıkmış milletlerin bu günkü zenginliğine, bu günkü mutluluğuna!

Oğlum Ergin Ortaç, benden göğüs dolusu bir aferin alan «Yolboyu»nda sizlere anlatıyor Almanya'daki refahı: Kimsenin gözü, kimsenin varlığında olmayacak kadar bolluk içindeymiş insanlar!

İşçinin otomobili var, kapıcının televizyonu var ve herkesin sosyal sigortası var. Açlık korkusunu, hastalık korkusunu, ihtiyarlık korkusunu unutmuş insanlar.

Öyle bir memlekette komünizm, girecek delik bulamaz.

Burası mahkeme salonu değil. Suçluları herkes biliyor, herkes görüyor, herkes tanıyor artık. Gömleği yok, pabucu yok, ekmeği bile yok belki. Ama gönlü var, gönlünün gözü var bu milletin! Artık karar onun, artık karar Çankaya köşkünde değil, seçim sandıklarında veriliyor. Büyük hâkim, adaletinde şaşmaz hâkim Türk milletidir.

Onun ölümünü, yirmi yedinci yıldönümünde, sanki bugün duymuş kadar perişanız. Hayır, hayır, o duygularımızın sürüklediği perişanlıktan yüz kat, bin kat perişanız. Gerçeğin acı perişanlığı içindeyiz!

Ondan sonrakilerin bütün suçu, o olmak, onunla yarışmak, onu unutturmak hayaline kapılmalarındadır.

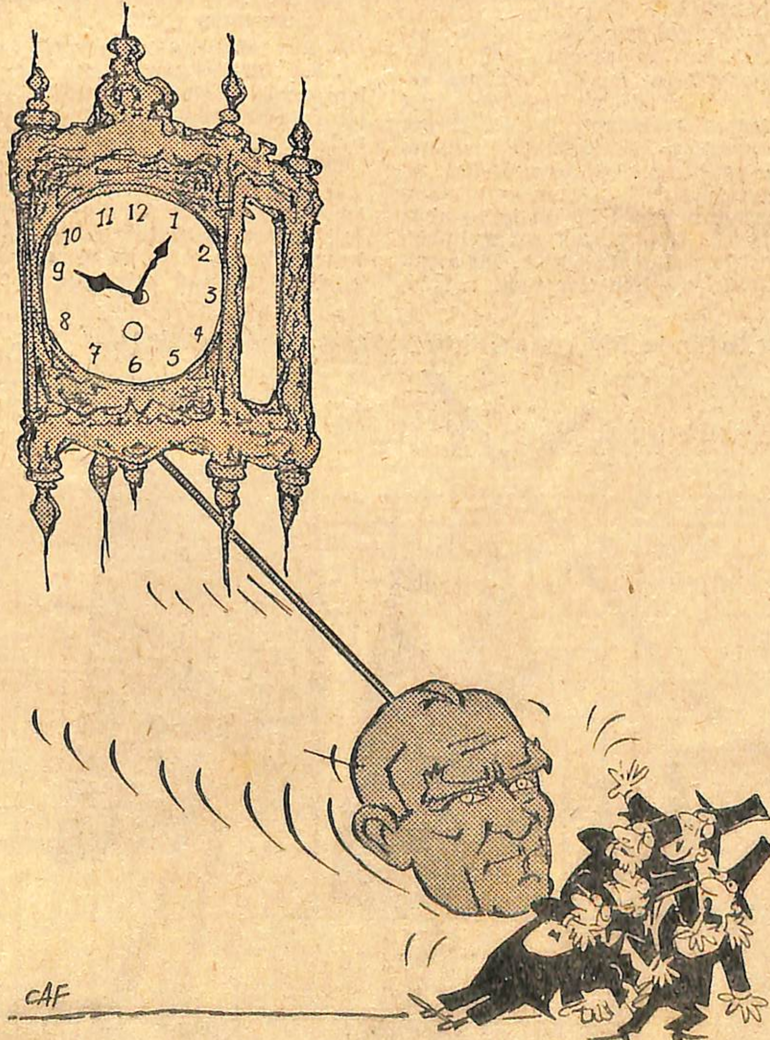
O, bir adam değildi. O, tek adamdı! Onun yerine geçenlerin hepsi kendi güçlerini, duygular ötesi, duygular dışı, titiz bir seçimle toplayacakları ekiplerle hızlandıracak, değerlendirecektiler. Bunu yapmadılar, bunu yapamadılar. Onun yerine dikilmiş gözleri bu gerçeği görmedi ve büyük bir boşlukta yok oldular!

Dün düşünemediğimiz bir şeyi bugün düşünelim:

Türkiye'de değil, sınırları çok aşalım, hangi ülkede, hangi kıtada, hangi devlet adamı, yarın hayata gözlerini kapasa, bütün dünyayı, saygı ile, hayranlıkla, eğilmiş başlarla tabutu arkasından sürükliyebilir?

Tanrıdan dilerim: Gelecek ölüm yıldönümünde, göz yaşlarımız yalnız onun için dökülsün... Kendimiz için değil!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Korkulu dakikalar!

Toparlak MASA

Adnan Veli

SEÇİMLERDEN sonra ortaya çıkan sonuçlar üstünde görüşüp tartışmak ve sebepleri incelemek üzere, Ecvet Güresin'in radyoda düzenlediği «Yuvarlak Masa» yârenliği, Kavakyolu Mahallesindeki partili kadınlar arasında geniş ilgi toplamıştı. Kavakyolu Mahallesinin kadınları, nedense politikaya pek düşkündü. Her gün, ev ev toplanarak, akşamlara kadar, minder üstlerinde çene yarıştırırlar, memleket meseleleri üstünde tartışırlar, hattâ bazan da, saç saça, başbaşa döğüş ederlerdi. Ama bu tartışma ve kapışmalardan, hiçbir vakit sonuç elde edemiyorlardı.

Kavakyolu Mahallesinin koyu particilerinden Beşâret Hanım (Mahalledeki adıyla Saksofon Beşâret) bir gün Ecvet Güresin'e gitmiş ve:

— Kuzum Ecvet Efendi oğlum, demişti. Bizim aramızı bulursan, ancak sen bulursun. Radyoda bile, her kafadan bir ses çıktığı halde, lâfın sonunda hepsini tatlıya bağlamasını iyi beceriyorsun. Bir de bizim mahalleye buyur. Orada da masa toplantısı yapalım. Kimin haklı, kimin haksız olduğunu sen söylersin. Ayten sıskası ile Bolşevik Dürdane'nin ağızlarının payını nasıl verdiğimi gözlerinle görürsün.

Ecvet Güresin, bunca işi arasında, Kavakyolu Mahallesindeki politika tartışmasını idare etmeye hiç niyetli değildi. Ama Saksofon Beşâret, Çekoslovak yakısı gibi yapışmıştı Güresin'e.. «İlle de geleceksin» diyordu.

Güresin, konuşmaların radyoda yayınlanmaması şartıyla, oturuma katılmayı kabul etti. Bölükbaşı'nın koyu taraftarlarından Yandım Allah Cemile'nin evinde, bir gün öğleden sonra «Yuvarlak masa» yerine «Toparlak masa» toplantısı düzenlendi Oturumun yöneticisi Ecvet Güresin'i ağırlamak için de, önceden, limonatalar, ayranlar, gazozlar hazır edildi.

Toplantıya, Saksofon Beşâret, Plâstik Ayten, Bolşevik Dürdane, bir de Yandım Allah Cemile katılıyorlardı. Beşâret, Ecvet Güresin'e masanın başındaki iskemleyi gösterek:

— Şöyle buyur Ecvet bey oğlum, dedi. Bu masanın üstünde ben, oldum olası ütü yaparım. Evin içinde toparlak masa olmadığı için, dört köşe masayı koydum. Kusura bakma..

— Estağfurullah Hanımefendi.. Konuşmalarımızda, masa biçiminin önemi yoktur. Radyodaki masalar da yuvarlak değildir ama, lâfın gelişi öyle söyleriz. Şimdi, diğer hanımlar da lütfen yerlerini alsınlar, konuşmamıza başlıyalım.

Kadınlar, masanın çevresindeki iskemlelere yerleştiler. Güresin, önüne bırakılan bardaktan bir yudum su aldıktan sonra, konuştu:

— Efendim, biliyorsunuz, 10 Ekim Seçimleri, Adalet Partisinin çoğunluğu tarafından kazanılmış, bu arada hükûmet kurulmuş ve göreve başlamıştır. Geçen seçimlere nazaran, halkın Adalet Partisini iktidara getirmesinde, elbette bir takım nedenler olmak lâzım gelir. Şimdi, yeni iktidarın, memleket kalkınmasında,ne gibi bir çalışma yoluna gireceğini, halk yararına ne gibi işlere atılacağını, muhalefet olarak diğer partilerin de buna karşı nasıl bir tutum takınacaklarını tartışacağız. İlk sözü, Adalet Partisinin taraftarı olan Beşâret Hanımefendiye veriyorum.. Siz söyleyin hanımefendi!.. Bu husustaki düşünceniz nedir?..

— Vallahi Ecvet bey oğlum, yatıp kalkıp bu işe dua ettim ben.. Cenâbı Allah Adalet'i başımıza getirsin diye adaklar adadım.. Ama nihayet, muradıma erdim. Eksik olmasınlar, Yenicami'nin minarelerine hemencecik hoparlörleri takıverdiler. Şimdi bir ezan okunmuyor mu, İstanbul'un içi gümbür gümbür ötüyor. Çok şükür Rabbime, bugünleri de gördük. Bir memlekette müslümanlık oldu muydu, her şey düzelir, her şey bollaşır. Neymiş o öyle, ortanın solu?.. Ortasından ne hayır gördük ki, solundan medet umalım?.. Ne iyilik gelirse sağdan gelir.. Söz temsili, merdiven çıkarken, ilk sağ ayak atılır. Çorap giyerken, ilk sağ ayak sokulur. Yatağa yatınca, sağa dönüp de yatılır.

Plâstik Ayten lâfa karıştı:

— Aman Beşâret Abla!.. Sen de hep softalıktan yana lâkırdı ediyorsun. Bir memleket refah ister, refah.. Para bollaşsın, herkes rahat geçinsin, fıkaralık ortadan kalksın..

— Helbette onlar olacak.. Amerikan şimdiden, kendi vapurlarını yükleyip yola çıkmış bile.. Vapurların içinde ne arasan varmış. Zümrüdü anka kuşunun çift sarılı yumurtasından tut da, kabak çekirdeği kompostosuna kadar her şey varmış. Amerikan «Dile benden ne dilersen, yeter ki Sülüman başta olsun» diyormuş.

Güresin söze karıştı:

— Yani hanımefendi, siz, Amerikan yardımı ile memleket kalkınacak diyorsunuz, öyle değil mi?..

— Helbette evlâdım..

— Peki, şimdi bir de Cemile Hanımefendiyi dinliyelim. Siz ne diyorsunuz efendim?..

Yandım Allah Cemile, yutkunduktan sonra cevap verdi:

— Ben Bölükbaşı'dan yanayım Ecvet bey.. Arslan parçası gibi radyoları gümbür gümbür öttürürken, biz de evde, hop oturup hop kalktık!

Plâstik Ayten atıldı:

— Aman kardeşim, seninki de iyi, hoş ama, ikide bir âşık oluyor. Âşık olunca da çekiyor rakıyı, başlıyor şarkıya.. Sonra da uyku hapını yutup intihara kalkışıyor. Parti başkanı dediğin, biraz oturaklı olmalı..

— Bizimki oturaklı değil mi?..

— Değil ya..

— Günaha girme kardeşim.. Seçim zamanı onun oturağını üç kişi taşıyor.

— Aman, yerinde dursun öyle lider.. Bir radyodur tutturmuş. Radyodan başka bir şey bilmiyor.

— Haksız mı?.. Radyo'dan cümle kâinat şikâyetçi.. Geçen akşam Şefika hanımlar misafir gelmişlerdi bize.. Epi oturdular, hasbıhal ettik. Geç vakit gittiler. Biz de ister istemez geç yattık. Sabahleyin, oğlan erken kalkmış, radyoyu açmış. Ben de uyuyordum içerde.. Kulağıma mızıka sesleri geliyor. Bir de başımı kaldırdım, ne duyayım?.. Marşlar çalınmıyor mu?..

— Ne olmuş çalınırsa?..

— Sabah vakti marş çalıp da, elâlemin yüreğini oynatmanın ne lüzumu var kardeşim?..

— Aman o senin evhamın!

Bolşevik Dürdane atıldı:

— Hakçasını söylemek lâzım gelirse, hiçbiriniz, dişe dokunur bir lâf etmediniz. Söylediklerinize, hep ıvır zıvır şeyler.. Halk Partisi lâfla değil, yaptığı işlerle iftihar eder. Toplu Sözleşmeyi kim çıkardı, grevi kim çıkardı?..

— Çıkardı da iyi mârifet işledi, değil mi?.. Mahallede o yüzden bet bereket kalmadı. Kavakyolu semtinde ne kadar kadın varsa, hepsi aralarında kavilleşmişler, toplu sözleşme yapmışlar. Çocuk doğurmama grevine başlamışlar. Artık bu mahallede karnı şiş kadın kalmadı. İyi mi oldu sanki?..

— Toplu sözleşme ile grev, Anayasa'nın emridir kardeşim..

— Zaten Anayasa'yı, öyle işlerin içine kadar sokmak kabahat.. Herkesin ne hâli varsa görsün..

— Amaaan, sen o kadar anlarsın Beşâret Hanım..

— Ya sen ne kadar anlarsın?..

— Herhalde senden iyi anlarım bu işleri..

— Senin Paşa baban da öyle söylemişti ama, sonunda, Hârunurreşid'in tahtırevanına bindiriverdiler adamı!

— Benim Paşa babama lâkırdı söyliyecek adamın, dokuz imamdan icâzet alması lâzımdır. Sana o kadar söyliyeyim de üst tarafını kendin düşün...

— Ah hasbam!.. Senin seksek oynadığın yangın yerine, ben üçüncü kocam için kaşık büyüsü gömmüş kadınım.. Bir lâkırdıyı konuşurken, ucunun nereye gireceğini hesap et de konuş..

— Ben lâfımı bilirim.. Ağzından o sakızı çıkar da, biraz ortalığa bak. Cahil cahil konuşup da kendini maskara etme.. Kocanın içini kaşık büyüsüyle yoluna koyarsın ama, Demokraside kaşık büyüsü olmaz. Zaten bu memleket ne çekiyorsa, böyle kafalardan çekiyor!

— Sen benim kafama lâkırdı mı ediyorsun?.. Ayol böyle kafa, her kula nasib olmaz.

— Tam Fahrettin Kerimlik kafa!

— O senin Fahrettin Kerim dediğin de, Nalbant Beşir'in pazar kayığına serdümen yazılmış. Bedava ruh tedavisine döküyor işi.. Ona git de baksın sana.. Yüz numara budağı!

— Ben mi yüz numara budağıyım?.. Ayol, senin gibi üryani kurusu karıları, suya götürür de, susuz getiririm ben..

— Ben?.. Ben ha?.. Ben üryani kurusu?

Ecvet Güresin araya girdi:

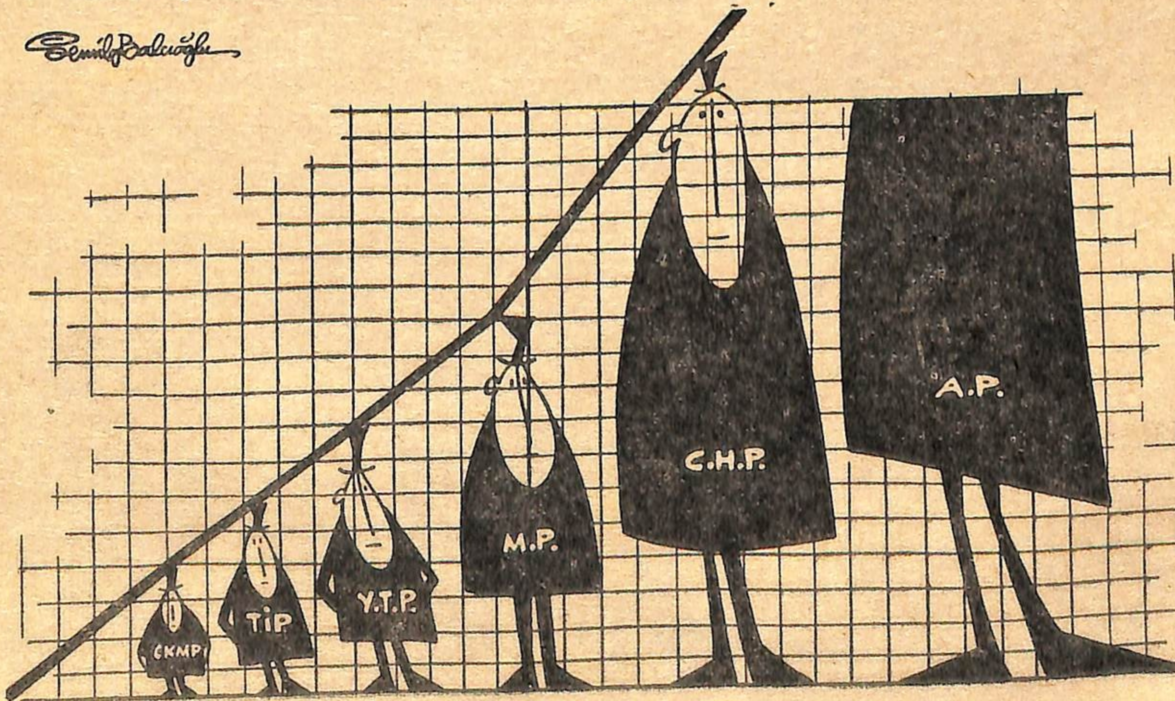
— Yooo hanımlar.. Kendi aranızda tartışma yok...

Hiçbiri aldırmadı bu lâfa..

Saksofon Beşâret, oturduğu iskemlede bir ayağını altına alıp, vücudünü öne doğru eğerek:

— Hişşt buraya bak, dibi tutmuş imambayıldı lengeri!.. dedi. Bana üryani kurusu diyecek karıyı,

A.P. seçimi tahminlerin üstünde bir çoğunlukla kazandı. — Gazeteler —

Yazısız

saçından yakaladığım gibi Belediye süpürgesi gibi, kaldırımlarda sürüklerim!

Plâstik Ayten atıldı:

— Aman Beşâret Abla be!.. Sen de ne ağızı bozuk karısın.. İki lâfın üçüncüsü, muhakkak küfüre gidiyor.. Şimdiden mebus olmıya mı özeniyorsun, nedir?..

— Sus oradan pırasa püskülü!.. Sen burnunu sokma her lâfa.. Elimin tersiyle suratına bir tane çarparım, samyeli vurmuş mayıs çirozuna döndürürüm seni!

Bolşevik Dürdane dayanamadı:

— Tuuuuh sana rezil karı!.. dedi. Utanma diye bir şey kalmamış sende.. Alnının damarı Kavak inciri gibi çatlamış!

Arkasından da Beşâret'in suratına koskoca bir tükürük attı.

O zaman Beşâret hışımla ayağa fırladı. Plâstik Ayten'le Yandım Allah Cemile'nin araya girmelerine rağmen, kaplan gibi Dürdane'nin üstüne atıldı. Entarisinden yakalayı dığı gibi, yukarıdan aşağıya kadar yırttı. Dürdane de Beşâret'e saçlarından yapışmıştı. Öteki kadınların kavgacıları yakalamalarına rağmen, odanın içi birdenbire karıştı.

Çığlıklar arasında beş dakika kadar süren boğuşma, iki bardak, duvar aynasının kırılması ve Dürdane'nin bayılması ile son buldu.

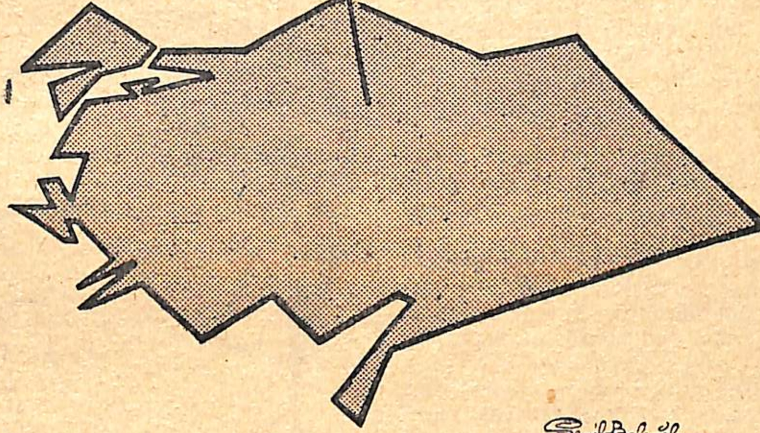
Beşâret burnundan soluyarak homurdanıyordu:

— Seni gidi bolşevik kâfiri seniiii!.. Seni gibi gübre sineği seniiii!.. Seni gidi ortanın solu seniiiii!...

Odanın içi darma dağın olmuştu. Ecvet Güresin:

— Yuvarlak masa toplantımız burada sona eriyor, dedi. Hepinizi saygı ile selâmlarım...

Adnan VELİ

Yine andık!..

Bir şarkı!

Hani İstanbulda, ya da Ankarada aday gösterilip de seçimi kaybeden bazı kişiler, millî artık hesabı ile başka illerden milletvekili çıktılar ya... İşte bu olaydan sonra her yerde şu eski şarkı söylenir olmuş:

Arpa ektim darı çıktı,
Şinanay, şinanay!

* * *

Maliyemiz!

C.H.P. nin ünlü bir Maliye Bakanı seçimden önce fala baktı:

— Halk Partisi 260 milletvekili!

Yine C.H.P. nin ünlü bir Maliye Bakanı remil attı:

— Biz mi?.. 280 milletvekili!

Uzun söze hacet yok, bu iki tahmin yeter: Maliyemizin neye bu kadar perişan olduğunu anladınız değil mi?

* * *

İstifa!..

Seçimlerden sonra Bölükbaşı, «İstifa da istifa.. ille de istifa!..» diye sakız gibi çiğnedi durdu bu kelimeyi ağzında.

Derken, M.P. Milletvekilleri de bu tempoya uydular.. Bölükbaşı istifadan vazgeçmediği takdirde, toptan istifa yolunda karar aldılar.

Neyse ki, Bölükbaşı binbir nazdan sonra Meclise gelerek kürsüden yemin etti de, M.P. Milletvekilleri istifadan, «istifa» kelimesi de ağızlarda sakız olmaktan kurtuldu.

Bizde Demokrasi

Demokrat tekkeleri açtık uyup modaya,
Lâkin bu tekkelerin bir kısmının «Pir»i yok.
Nasip alamıyan var «Fodla»dan doya doya,
Bizim programların düzenli bir seyri yok,
Söylemek gerek ama «Söylesen tesiri yok.»

* * *

İslâhat yapmak gerek yaygın aksaklıklarda.
Bir nebze meymenet yok suratı asıklarda.
Alkışa imkân mı var eller hep kasıklarda.
Kaç eczane dolaştık, bir «Gençlik iksiri» yok;
Gönül susmuyor ama, «Söylesen tesiri yok.»

* * *

Gitgide kaybolmada bize özge görgüler:
Yüze karşı övgüler, ayrılınca sövgüler.
Bu tezada halk değil, kargalar bile güler.
Hayali hesapların sağlayı, kesiri yok;
Gönül susmuyor ama, «Söylesen tesiri yok.»

Vatandaşı avutmak bir nevi hüner bizde,
Yatsıya kadar ışık dağıtan fener bizde,
Siyasetçi; yel gelen tarafa döner bizde.
Bereket ki gerçeğin rüzgârı, «isir»i yok,
Anlatmak gerek ama «Söylesen tesiri yok.»

* * *

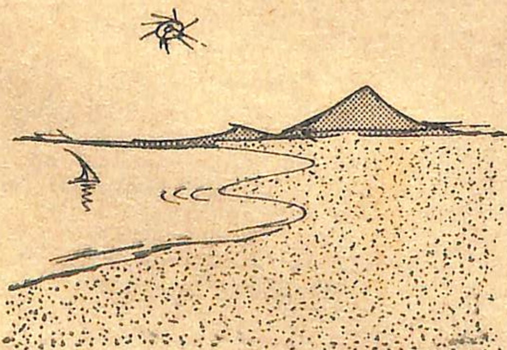
Konuşmaların özü ya küfür, ya bilmece,
Hiçbirinden duymadık, haz doğuran bir hece.
Hacivat ağzı sözler: «Yâr bana bir eğlence!..»
Bu karışık beyanın nazmı yok ve nesri yok;
Vaadler unutulmuş, «Söylesen tesiri yok.»

* * *

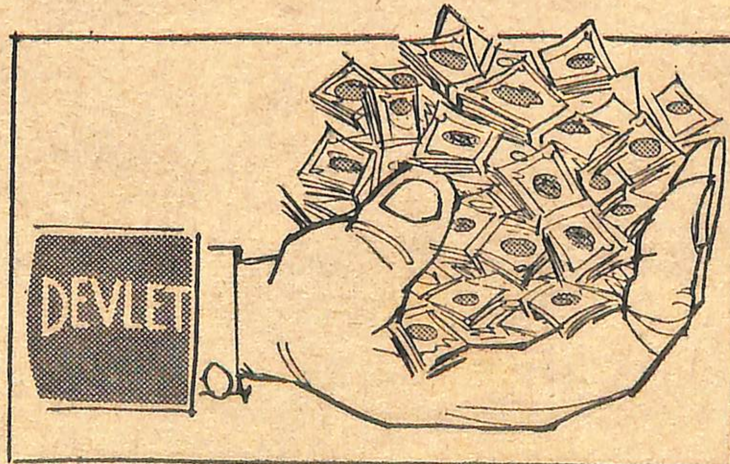
Ey huzur! yıllar yılı bekleriz ki gelesin!
Takdirimiz böyleymiş buna tedbir neylesin?
Allah bu son rüyayı hayre tebdil eylesin!
«Âlem yine ol âlem» hiç müteessiri yok;
Gönül hep söyle diyor, «Söylesen tesiri yok!»

Salâhattin KUTLU

Tedavüle 11 milyon lira daha çıkarıldı. — Gazeteler —

Denizde kum...

Bizde para...

Cebime in, metelik ara!

BİZİM YOKUŞ

Aziz Nesin

SATIRBAŞI... Yok, yok, o satırbaşı değil, o bir bölüm başıdır: Mizah edebiyatımızda bir bölümbaşı... Sonra?..

Size bir fıkracık anlatayım: Ünlü Fransız kemancısına:

— Siz, demişler, çağımızın başta gelen değerisiniz, erişilmez değeri... Birinci keman!.. Acaba ikinci kimdir?

Hazin, acı bir dudak büküşle cevap vermiş:

— İkincilik, üçüncülük, dördüncülük açıktır... Beşinci falanca gelir!

Aziz Nesin, o gururu bile geride bırakmış güçlü mizahçı da böyledir. Sahiden nice güzel yazarlarımız, ince yazarlarımız var. Ama, hepsi Aziz Nesin'den sonra.

Galiba ilk hikâyesi bizde çıkmış: Yirmiiki yıl önce, açtığımız bir yarışmada birinciliği kazanarak.

Ondan sonra hep birinci... Yalnız Türkiyede mi?.. Bordighera'da yapılan milletlerarası yarışmaya da iki kere girdi ve bayrağımızı, Fransızları, İtalyanları, Amerikalıları arkada bırakıp başta koşturdu!

Aziz Nesin'i, Bizim Yokuş'ta yıllarca görmedim.

Marko Paşa'yı çıkardı: Tek parti günlerinde, cesareti aşan yazılar yazarak... Bunlar, siyasî mizahın acı yemişleridir.

Sonra, çilelerle dolu yıllar geçirdi.. Nasıl geçirmesin? İsmet paşa o zaman ortanın solunda değildi ki!..

O çileli günlerini hiç bilmiyorum Aziz'in. Birbirimiz için iki yabancı insan bile değildik, iki meçhul şeydik!

Biraz eskiye döneyim, şöyle onüç yıl kadar geriye.. Sene 1952.. Akbaba ile aramıza giren politika karakedisini ürkütmüş, yeniden Bizim Yokuş'a gelmiştim.

Ne yazar kalmış, ne çizer.. Yirminci yüz yılın Hezar fen'i Zahir Güvemli tek yardımcım. Hikâye yazıyor, eh, hikâye mikâye.. Röportaj yazıyor, eh, röportaj möportaj.. Şiir yazıyor, eh, şiir miir!

Heveslilerden yazılar geliyor arasıra.. Evlere şenlik! Bir tanesini okudum mu, öyle tiksinti geliyor ki edebiyattan, iki üç gün yazı yazamıyorum.

Bir gün bizim yazı işleri müdürü Selâmi geldi iyimser iyimser gülerek. Elimde bir iş vardı. Gözlüğümün üstünden baktım yüzüne:

— Hayrola üstad?

Elindeki kâğıtları uzattı:

— Güzel bir hikâye.. Okuyunuz da başlığını yaptıralım...

— Kimin?

— Bir gencin... Tanımazsınız!

Tekrar başımı önümdeki işe indirdim:

— Okumam.. Meçhul imzaların yazılarını okumaktan usandım artık...

Sesi yalvarış oldu âdeta:

— Vallahi güzel.. Mutlaka beğeneceksiniz.. Rica ederim okuyunuz!

Yalnız hikâyeden değil, Selâmi'den de kurtulmak lâzım:

— Peki, dedim, okurum.. Elimdeki şu iş bitsin de...

Selâmi çıktı, işim bitti ve meçhul gencin hikâyesini okumaya başladım.

Aman efendim aman.. Aman bayım aman... O ne hikâye be!.. Hop oturup hop kalkıyorum yerimden!

Aziz Nesin

Zile bastım, Selâmi geldi:

— Harika, dedim.. Harika!.. Hemen matbaaya gönder, dizilsin.. Önümüzdeki sayıya yetiştirelim... Ahmet beye söyle, iyi para verilsin.. Heveslendirelim çocuğu!

Ertesi hafta iki hikâye daha getirdi Selâmi: Yine onun diye...

İki hikâyeyi iki solukta okudum. Sonra, parmağım tekrar zile uzandı, Selâmi tekrar odama geldi.

— Kim bu genç?..

Gerdanı, gömlek yakasına dökülerek boynunu büktü tombul tombul:

— Tanımazsınız.. Edebiyat heveslisi bir çocuk!

Gözlerimi açtım, kaşlarımı kaldırdım, sesimi kesinleştirdim:

— Olmaz Selâmi, dedim, olmaz böyle genç.. Olmaz böyle çocuk.. Olmaz böyle hevesli!

Mizah edebiyatının bütün ustalarını kafamdan geçirmiştim: Ne Ercüment Ekrem, ne Refik Halit, ne Reşat Nuri.. Hiçbirinde bu çap yoktu. Hikâyenin konusu ile, hikâyenin kuruluşu ile, hikâyenin akan türkçesi ile başka şeydi bu...

Selâmi, işi kurnaz aptallığına vurarak kurtulmak istiyordu:

— Eeee, dedi, analar neler doğuruyor!

Yüzüne ters ters baktım:

— Sen, dedim, bu çocuğu doğuran anayı getir de en münasip yerini öpeyim!

Baktı olacak şey değil, fısıldadı:

— Aziz Nesin!

O kadar zamandır adı işitilmiyordu ki, yeni, eski, bütün şöhretleri birer birer düşünmüş, tartmış, yalnız onu hatırlamamıştım bir türlü...

— Aman, dedim, bul, getir bana...

Selâmi, alt dudağını büküp başını dikti:

— Gelmez...

— Neden ?

— Gelmez işte... Malûm ya, duyulmasını istemiyor!

Haklı vardı elbet, tek parti'den de, çift parti'den de çekmediği kalmamıştı ki...

Ama zorladım, ama dayattım, ama kestim attım:

— Mutlaka getireceksin.. Mutlaka konuşacağım.. Mutlaka.. Kaçınacak adam mıyım ben?

Kışa yaklaşan bir gündü. Aziz Nesin geldi: Ürkek, utangaç, isteksiz.. Hattâ güvensiz.. Öyle yılmış ki insanlardan!

Son derece sevinerek karşıladım kendisini. Oturmadı, ilişti koltuğa...

— Kahve, çay, dedim.

Çay tiryakisi olduğunu bilmiyordum henüz.

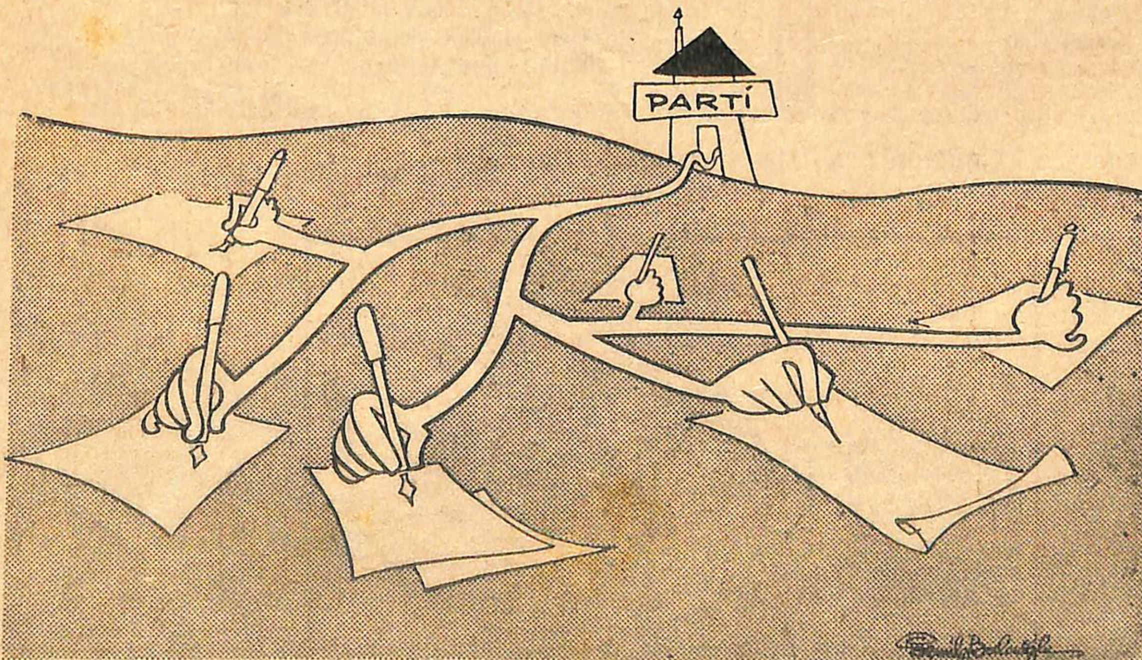
— Çay, diye fısıldadı.

Çaylarımızı karşılıklı içmeye başladık. Onu övüyordum. O yazılardan imza esirgenir miydi hiç?.. Kimden korkuyordu? Neden çekiniyordu?

Yavaş yavaş, iliştiği koltuğa oturdu. Çayları yeniledik. Her biten sigaradan yenisini yakıyordu.

— Koymıyalım imza, koymıyalım...

Çok görmüş, çok geçirmiş Aziz kendi adından korkuyordu...

Fakir tekeli!

— Atam, bu memleketin efendisiyiz ama.. hâlâ işte böyleyiz!

Ona emniyet, ona cesaret vermek için bir kahkaha çatlattım:

— Kimden korkacağız Aziz bey?.. Neden korkacağız Aziz bey?.. Niçin korkacağız Aziz bey?.. Ben, sizin imzanızdan değil, Türk edebiyatını, Türk mizahını bu güzel hikâyelerden yoksun bırakmaktan korkarım.. Onları yaymamaktan, onları okuyucularımıza vermemekten korkarım!

Gözlerinde şüphe kalmamıştı. Yüzünde belli belirsiz bir yumuşama vardı. İnanmaya, güvenmeye başlamıştı bana... Hayır, bana değil kendisine.

Birkaç kere gitmeye niyetlendi. Oturttum. Son davranışında, eli elimde, sordum:

— Devamlı bir işiniz var mı Aziz bey?

Ne sevimli, ne çocuksu bir yüzü vardı: Yanaklı yanaklı.. Kapkara, sık, kuvvetli saçlar, çekik, badem gözler...

Dudakları belli belirsiz gülümsedi galiba:

— Yok.

— Benimle çalışmak ister misiniz?

Evet, diyecekti. Ama iyi gönlü razı değildi bir türlü. Polisin fişlediği adamdı. Ya bir zararı dokunursa bize?..

Yine gülerek, yine şakalaşarak onun kuşkusunu giderdim. Oda hazırlandı, masa, koltuk, sigara tablası, kalem, kâğıt...

Buyur ettik Aziz Nesin'i makamına!

İlk işim İstanbul valisine telefon etmek oldu:

— Aziz Nesin'i Akbaba kadrosuna aldık... Sayın valimizin bilmesini isterim...

Sayın vali, profesör Fahrettin Kerim Gökay'dı. Bir kültür adamı sevinci ile karşıladı verdiğim haberi:

— Çok memnun oldum, dedi. Yalnız, hükûmete de haber ver...

Ankara'yı aradım, Başbakanı buldum ve birkaç cümle ile övdükten sonra, Aziz Nesin'in Akbaba ailesine katıldığını söyledim.

Adnan Menderes, pek keyiflendi bu haberden:

— Onun Akbaba'da imzasını görmek bizi sevindirir, dedi, kendisine lûtfen selâmlarımı söyleyiniz, gönül rahatlığı ile güzel yazılarını yazsınlar!

Elliüç yıldır bu parmaklar kalem tutuyor. Kırküç senedir Akbaba'yı çıkarıyorum. Bunca yılın bütün ünlü yazarları sayfalarımızda yer aldılar. O bir eşi yetişmemiş Ercüment Ekrem'ler, o bir benzeri yetişmemiş Osman Cemal'ler, o Reşat Nuri'ler, o Mahmut Yesari'ler.. Hiçbiri, hayır hiçbiri değil, hepsi birden bir Aziz Nesin olamaz!

Kalemi aldı mı, yazmayacağı, yazamıyacağı şey yoktur Aziz Nesin'in: Hikâye, roman, fıkra, taşlama, yerme, alay, kalay!

Yusuf Ziya ORTAÇ

YOL BOYU

Ergin Ortaç

ÖĞRENİM VE ÖĞRENCİLER...

Almanyada öğrenciler, okula ellerinde, içi çeşit çeşit şekerlemelerle dolu kocaman bir şeker külâhıyla başlıyorlar. İlkokul çağına giren çocukların böyle «tatlı» bir hava içersinde okula gitmeleri Almanyada gelenekleşmiş.

Sekiz yıllık ilk öğrenim sonunda, iş hayatına atılmak isteyen gençler, çeşitli meslek okullarına.. Yüksek öğrenime karar verenler ise, liselere devam ediyor.

Bugün, teknik alanda dünyada üçüncü sırayı tutan Almanyada, çok dallı meslek okullarına rağbet fazla.

Üniversitelere gelince... Almanyada üniversitesi olmıyan şehir hemen hemen hiç yok. Her yıl Amerika'dan, Avrupa'dan, Asya'dan, Afrika'dan yüzlerce talebe yüksek öğrenim için Almanya'ya koşuyor.

Üniversiteler ücretli... Bu ücret, sömestr başına 200—300 Mark arasında değişiyor.

Almanya'da üniversite öğrencilerinin birçok avantajları var... Örneğin: bedava denecek kadar ucuza kalınan kaloriferli, banyolu modern talebe yurtları... Bir Mark'a üç kap yemek yenilen «Mensa'lar: üniversite lokantaları»... Tatillerde, sembolik bir ücret karşılığında yapılan dış seyahatler.

Her Alman gibi, üniversiteliler de, vaktin nakit olduğunu iyice kavramış. Alman öğrenciler yalnız dersleriyle meşgul oluyor... Öyle sabahtan akşama kadar kahvehanelerde dalga geçen, sınıfta döne döne başı dönen, her yerde «cart curt» diye politikadan atıp tutan üniversiteli yok. Öğrenim masrafını karşılıyabilmek için gece işlerinde çalışan üniversitelilerin sayısı ise pek çok.

«NE VAR, NE YOK?..»

«Ne var, ne yok?..» Gün yoktur ki, bu cümleyi kullanmıyalım. Sokakta, otobüste, dolmuşta, iş yerinde, sinemada, tiyatroda, maçta bir tanıdığa mı rastladık.. «Merhaba» dan sonra ağzımızdan çıkan ilk cümle muhakkak ki bu olur.

Hani, irademizin dışında kalan bazı refleksler vardır: Göz kırpmak, aksırmak, öksürmek gibi... İşte, bu cümle de âdeta refleksleşmiştir bizde. İster istemez ağızdan çıkıverir.

Almanya'ya geleli üç hafta olmuş. Günler ne de çabuk geçiyor.. hele sayılı olunca. Şimdi dönüşü düşünüyorum. Hayır.. yolları, hangi otelde kalacağımı filân düşünüyorum zannetmeyin. Ne cevap vereceğimi düşünüyorum. Öyle ya, eş, dost seyahate çıktığımı biliyor. Dönünce, «ne var, ne yok»u patlatacaklar hemen. Tutup da, «İyilik vallâ, sizde ne var, ne yok?..» diye kestirip atsam, münasebetsizlik olur.. Malûm ya, Almanya'dan dönüyoruz. Çaresiz hakkını vermek lâzım «Ne var, ne yok»un!

Almanya'da plân var, pilâv yok. İş sahası çok, işsiz yok. Zengini var, orta hallisi çok, fakiri hiç yok. Köylüsü, işçisi, çiftçisi çok.. Okuma yazma bilmiyeni yok. Bankeri var da, bonkörü yok. Otobüsü, tramvayı, troleybüsü pek çok.. Kuyrukta bekliyen hiç kimse yok. «Kaufhaus»larda yiyecek, giyecek, içecek.. daha neler, neler var. Gelgelelim «pazarlık» diye bir şey yok. Sinemaya, tiyatroya, maça rağbet çok.. karaborsanın adı bile yok. İçkilerden şarap, bira sudan çok.. ortalıkta sarhoş yok. Plâjlarda monokinili kızlar, bikinililerden çok.. hayret değil mi, yine de sataşan kimse yok! Almanya'da yaz var da, güneş yok.. yağmur ise pek çok.

Havadan, sudan derken.. sırası da gelmişken, soralım eşe, dosta: «Eee, sizde ne var, ne yok bakalım?..»

PAZARTESİ

Basmak

Son zamanlarda âdet oldu. Hürriyet gazetesinin yazdığına göre üç yüz kişi Fatih'te karakolu basıp bir sanığı kaçırmışlar.

Kitap basmak, para basmak, zile basmak, yaş tahtaya basmak, randevu evi basmak, eşkıya ini basmak gibi işler yanında şimdi karakol basmak da önemli bir yer tutuyor.

Ve her zaman polisler başka yerleri basacak değiller ya, şimdi karakollar basılmıya başladı.

Ve bu hâli gördükçe vatandaşa düşen bir iş var:

İmdat çığlığını basmak!

SALI

İkeya

İkeya kuyruklu yıldızı dünyamızın yakınlarından geçti. Bilginler büyük heyecan içinde izlediler yıldızı... Gazetelerin bildirdiğine göre 30 milyon kilometre uzunluğunda kuyruğu varmış.

Yalnız hayvanlar değil bazan da yıldızlar kuyruklu olur. Hattâ kuyruklu sinema yıldızları bile olur. Köpekler, atlar, maymunlar arasında beyaz perdenin ünlü yıldızları vardır. Ama insanların gözünde asıl erişilmez olan kuyruklu yıldızlar, gökteki kuyruklu yıldızlardır. Bazan sihirli kuyruklarını ışık ışık evrene serperek dünyamızın yakınlarından geçerler.

İkeya bunlardan biri. Ve geçti gitti ötelerden... Bazan İkeya gibi nice kuyruklu yıldız da insanların hayatlarından geçer. Biraz romantik bir benzetiştir bu... Ama gerçektir. Hayatta kuyruğu ile talihimizi süpürmüş nice kişi vardır ki bütün ömür boyu ışıklı bir anı gibi hatırlarız onları...

Ve yalnız ihtiyar dünyamızın değil, bizim kendi kişisel dünyalarımızın kuyruklu yıldızları bazan talihimizi süpürmekle kalmaz da gelir toslar hayatımıza...

İşte o zaman ne olacağı bilinmez...

Ya mahveder hayatımızı... Ya da mutlu kılar o yıldız.

ÇARŞAMBA

Zengindir...

Ama bu konu zengindir. Kuyruklu yıldız dediniz mi kuyruk... Ve kuyruk dediniz mi de neler gelir insanın aklına...

Yağlı kuyruk... kıl kuyruk... kuyruk sallamak... kuyruğundan ayrılmamak... Kuyruğun peşini bırakmamak... Kuyruğunu dikmek... Kuyruğunu kıstırmak... Kuyruğu koparmak... Tavus kuyruğu... İt kuyruğu...

Uçağın da kuyruğu vardır, piyanonun da, elbisenin de...

Yılanın kuyruğuna basma derler.

Ve beğenmediklerinin kuyruğuna teneke bağlarlar.

Bir de kuyruklu yalan vardır... ki dünyamızın vazgeçemiyeceği bir şeydir o... Meselâ biri kalkıp da:

— Silâhsızlanma gerçekleşti. Artık dünyada savaş olmıyacak... dese.

— Ne kuyruklu yalan!

O yalan, bu yalan, fili yuttu bir yılan. Ve insanlar kuyruklu yalanlarla ve kuyruklu yıldızlarla hemhâl olup gidiyorlar dünyada...

PERŞEMBE

Ders

Turistler bizim mallarımıza rağbet gösterdikleri için mağazalarımızda İngilizce bilen tezgâhtarlara ihtiyaç başgöstermiş. Ama İngilizce bilen tezgâhtar nerede? Zira bildin mi İngilizce, gider birkaç bin lira aylıkla tercüman olursun.

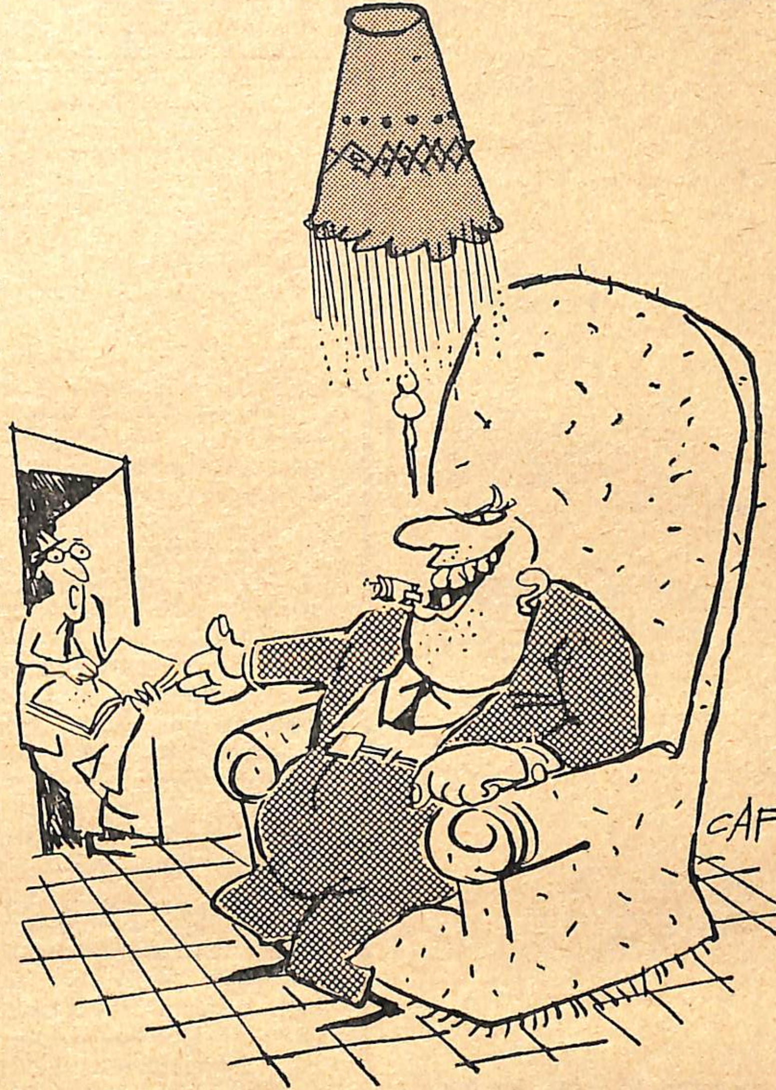
Ama mağaza sahipleri yılmamışlar. İngilizce kurslar açarak tezgâhtarların yetişmesini sağlıyorlarmış.

Tezgâhtarlar da doğrusu dil işinde büyük başarı göstermişler, çabucak kavramışlar İngilizceyi...

Doğrusu kolay iş değildir bu. Türkçeyi bildiğin gibi İngilizceyi de bilmek... Tezgâhın ardından dil dökmek... Müşteriyi kandırmak ve kazıklamak...

Demek oluyor ki bizde iyi bir tezgâhtar, artık müşteriyi iki dilden kazıklayabilen tezgâhtardır.

Nüfus sayımında :

— İşiniz?
— Nüfuz ticareti!

CUMA

Müthiş Türk

Avrupa ve Amerikada işlediği çeşitli suçlardan dolayı, İnterpol'ün uzun süreden beri aradığı «Müthiş Türk» Ord. Prof. Dr. Ahmet Müfit Kaygılı(!) Sarıyerde bir evde yakayı ele vermiş.

Ancak, meşhur Ordinaryüs sayım günü yakalandığı için ifadesinde, «Sayım suyum yok!..» demiş olacak ki, ilk sorgusundan sonra serbest bırakılmış hemen!

CUMARTESİ

Aldatmaca...

Aldatmaca bitti. Yani seçimler bitince bitiyor aldatmaca... Politikacılar bu kadar nutuk attılar. Vaadler, vaadler, vaadler... Şimdi ne olacak?

Söyliyelim: Bundan önce olanlar olacak. Meclis sıralarında bazıları uyuyacaklar...

Ve bu konuda bir fıkra:

Nöbetçi çavuşu, nöbetçinin uyuduğunu görerek dürtmüş:

— Ne yatıyorsun?

— Yatmıyorum, uzun oturuyorum.

— Ya sesin çıkmıyor?

— Etrafı dinliyorum.

— Gözlerini neye kapadın?

— Eskimesin diye.

— Peki ama horluyordun?

— Uykuyu korkutuyordum.

Bizim bazı politikacıların da dört yılı işte böyle geçiyor.

Halk hizmetinde nöbette, ve uykuyu korkutarak.

PAZAR

Başgöz

İşte size, bazı partilerle parti başkanları arasındaki anlaşmayı yansıtan güzel bir pazar fıkrası:

İki nişanlı bir köşeye çekilmiş, konuşuyorlarmış. Kız:

— Uyurken kötü bir alışkanlığım vardır, horlarım... Ama başkasının horlamasına hiç dayanamam, demiş.

Delikanlı başını sallamış:

— Ne güzel, ben de sizin gibiyimdir...

— Ev işlerinden hiç anlamam ama, eşimin anlamasını isterim.

— Ben de öyleyimdir, sevgilim.

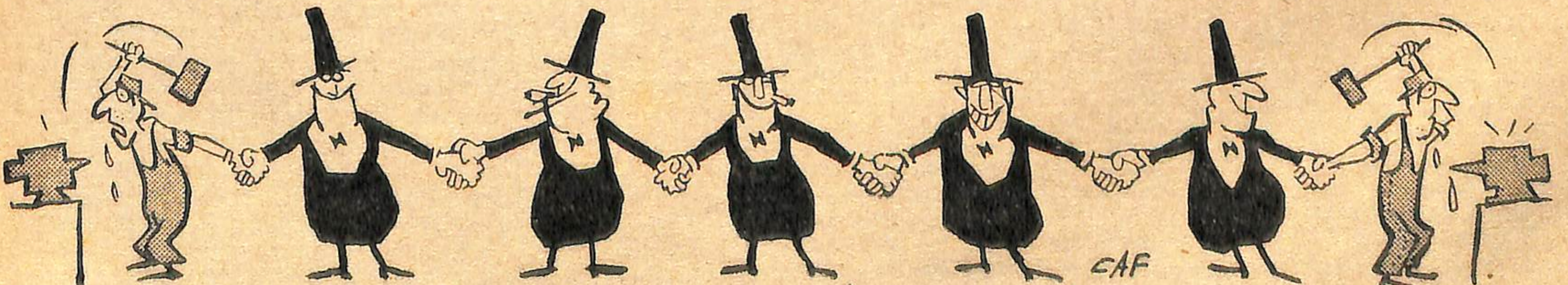
— Gezmekten, dolaşmaktan çok hoşlanırım ama, eşimin evde oturması şartiyle...

— Vallahi ben de öyle...

— Haaa, bir de şu: Ben konuşurken karşımdakinin cevap vermesini hiç sevmem!

Konuşmanın burasında kızın annesi, oğlanın annesine dönmüş:

— Görüyorsunuz ya kardeş, demiş, ne kadar da birbirine benziyor çocuklarımız, hemen baş göz edelim de bu sağlam yuva çabucak kurulmuş olsun!..

Demirel: «Elele verip çalışmalıyız» dedi. — Gazeteler —

BENİM FALIM ŞAŞMAZ

Kenan Akıncı

HEDİYE paketleri koltuğumda giderken düşünüyordum. Biraz sonra karşılaştığımızda bizim Selim, beni «zaten beklemekte olduğunu» söyliyecek yüzdeyüz. Altı ay önceki son görüşmemizden beri değişmediyse, habercilerini seferber etmiş, geleceğimi öğrenmiştir... Ya gözü seğirmiştir, ya kulağı çınlamıştır, ya da bahçedeki akasyaya saksağan konmuştur, bir şeyler bir şeyler olmuştur işte... Bu türlü inançlara büyük bir tutkunluğu vardır dostumun.

Bahçe kapısını açıp girdiğimde penceredeydi. Beni görür görmez haykırdı:

— Bak, bilir miyim, bilmez miyim!..

Biraz sonra kapıda elimi sıkarken de nasıl bildiğini anlatmağa başladı:

— Örümceğin üç sinek yakalamasından daha anlamıştım... Üç sinek yakaladı mı misafir, iki olursa mektup...

— Bir sinek yakalarsa?

— O kendi nafakası!

— Örümceğin aç kalmıyacağına alâmet yani..

— Çok doğru. E, geç otur şöyle bakalım.

Oturdum...

— İlle sezerim ben, dedi. Örümceğin sineklerinden anlamıştım ya kafam tuvaletin kapısına çarpınca daha da kesinleşti. Bu, «dikkat et, misafir gelecek» demektir.

— ...

— Ha.. Sonra o kelebeğin burnuma konması! Küçük bir pervane kelebeği... Tam ben gazeteye dalmıştım... Gazetenin de...

Birden durdu. Bir tuhaf baktı yüzüme. Şüpheli, korkulu, soğuk bir bakış! Allah Allah, ne oluyor bu oğlana?..

— Ne oldun yahu, bu ne biçim bakış böyle?

— Lütfen çıkıp gider misin buradan!.. dedi.

Donakaldım. Ne gözlerime inanabiliyordum, ne kulaklarıma...

— Selim, kardeşim! Ne söylediğini kulakların işitiyor mu?

— Benim mükemmel işitir ama senin pek işitmiyor galiba. Çıkıp gitmeni söylemiştim...

— Bana?..

— İçeride başka kimse olmadığına göre... Lütfen!

Kapıyı gösteriyor! Hiç de şakası yok...

— Yahu ciddî mi söylüyorsun?

— Bundan daha ciddî olunmaz sanırım...

— Bana bak! Çift şahsiyet mi geliştirdin, ne nane olduysan aklını başına topla da iyi bak. Ben Hasan'ım be! Senin en iyi arkadaşın Hasan!..

— O en iyi arkadaşlık eskidendi. Şimdi senin ne biçim bir Hasan olduğunu daha iyi biliyorum ben. Hadi sözü uzatma da çık git şuradan...

Can sıkıntısıyla sağa sola bakınırken, masanın üstündeki gazeteye takıldı gözüm. Birden Selim'in yüzünün de gazeteden söz ederken değiştiğini hatırladım! Gazeteyi alıp baktım: Yıldız falı dışa gelecek biçimde katlanmıştı. Çevresi kırmızı kalemle çerçevelenmiş «Oğlak Burcu»nda yazılanları hızla okudum:

«Candan dost bildiğiniz fakat düşmanınız olan biriyle karşılaşacaksınız. Dikkatli olun ve ondan uzak durun.»

Durum anlaşılmıştı. Gülmeğe başladım:

— Hay Allah iyiliğini versin Selim!.. Falın dediği ben miyim yani?

O aynı yılan bakışlar ve aynı soğuk sesle:

— Benim falım hiç şaşmaz, dedi.

— Kardeşim, bu saçmaları yazanlar kendileri bile inanmazlar!

— Benim falım şaşmaz... Daha fazla yüzsüzlük etmesen de şuradan uzaklaşsan iyi edersin.

— Çok yanlış düşünüyorsun Selim. Bunca yıllık dostluğumuzu bu saçma fal yüzünden yıkamazsın!

— Var olmıyan şeyin yıkılması da olmaz. Ben sadece bir düşmanı uzaklaştırmak istiyorum, o kadar. Yani beni aldatıp dost görünmene devam edeceksin, ondan sonra da istediğin gibi kötülük yapacaksın... Vay iki yüzlü vay!.. Yağma yok, hadi bas bakalım!

— Hiç ummazdım senden Selim...

— Ben de senden hiç ummuyordum. Sabahtan beri kim olabilir acaba diye düşünüp duruyordum. Az öncesine kadar aklımda yoktun ama, Allah bu düşmanın sen olabileceğini ilham ediverdi bana da, koynumda beslediğim yılanı tanıdım...

— Artık çok oluyorsun ama...

— Foyan meydana çıktı diye nasıl bozuluyorsun bak!

— Ne foyası be?

— Bir hain ve nankör olduğun...

Meram anlatabilme umudum kaybolmuş, yerini öfkeye bırakmıştı. O devam ediyordu:

— Sırnaşıklığın bu kadarı fazla doğrusu! Hadi defolup gitmiyecek misin daha?

Sabrım taşmış, kan beynime çıkmıştı:

— İşte gidiyorum! deyip yüzünün ortasına bütün gücümle bir yumruk vurdum. Nasıl devrildiğine bakmadan da kapıyı çarparak çıktım.

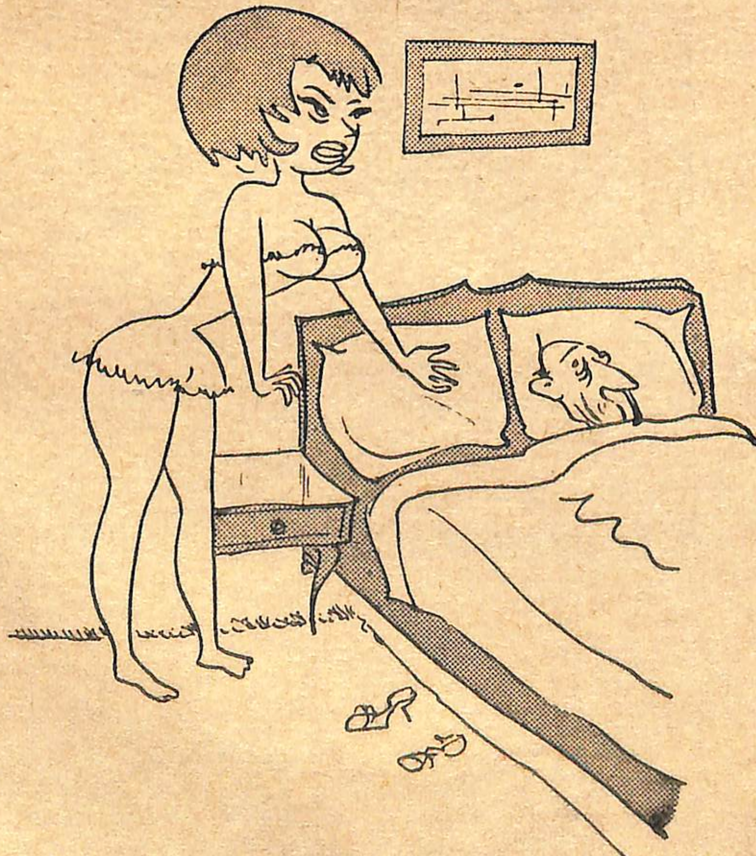
İniltili bir sesle arkamdan bağırıyordu:

— Demedim mi ulan.. Benim falım... Benim falım şaşmaz diye!..

Soluyarak uzaklaşırken yıldız fallarının doğru olabileceğine dair bir şüpheyi de birlikte götürüyordum. Ben de «Oğlak Burcu»nda doğanlardan biriydim çünkü...

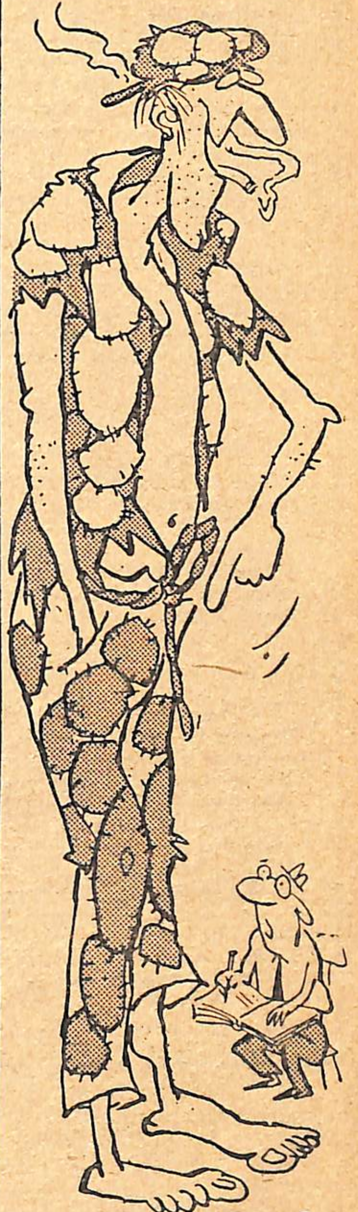
Kenan AKINCI

Nüfus sayımı gününde :

— Şu hükûmetin işine aklım ermiyor, seni de adam diye saydılar!

NÜFUS SAYIMI YAPILDI :

-KAÇ YAŞINDA VARSIN?
-ÜSTÜMDE KAÇ YAMA VARSA!..

NÜFUS SAYIMINDA SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI UYGULANIRKEN:

-ERKEKSEN, SEN ÇIKMA DA GÖREYİM!..

Kadın hasreti

Genç şâir, bir dosyada topladığı şiirlerini koltuğunun altına alarak, Ankara caddesinde edebî eserler yayınlayan bir kitapevine gider, sahibine gösterir.

Eski yazarlardan olan kitapevi sahibi şiirleri okumaya başlar. Yüzünün alacağı ifadeyi dikkatle izleyen genç şâir, kitapçının, eserini beğenip, beğenmediğini bir türlü anlamaz. Tesiri olur gayesiyle:

— Beyefendi, der. Benim şâir olmama karım sebep olmuştur.

Kitapçı, dosyayı masanın üzerine koyar:

— Yaaa!..

Genç şâir, devam eder:

— Karımla kavga ettik, beni bırakıp gidince hasretine dayanamadım, başladım şiir yazmaya.

Kitapçı, babacan bir tavırla:

— Oğlum, der, sana nasihatim olsun ne yap yap, hemen gidip karının gönlünü al, onunla barış!

* * *

Soba boruları

Yeni bir eve taşınıyorlardı. Hizmetçi, evin hanımına sordu:

— Soba boruları birbirine kilitlenmiş bir türlü açılmıyor!

Evin beyi işe karıştı:

— Zararı yok, sen onları eşyaların yanına öylece koy..

— Böyle nasıl taşınır?

— Merak etme, şimdi hamallar gelecek, sen alacaksın, ben alacağım diye eşyaları tutup çekiştirmeye başlayınca, onların hepsi açılır!

* * *

Tavuk hırsızı

Serserinin biri çiftlikten bir tavuk çaldı. Bir derenin kenarına geleerk tavuğu kesti, tüylerini yoldu, güzelce temizledi. Tam ateş yakıp onu pişireceği zaman iki jandarmanın kendisine doğru geldiğini gördü, hemen tavuğu suya sarkıttı ve tüylerinin üzerine oturdu.

Jandarmalar, serserinin hüviyetini sorup öğrendikten sonra, yanından uzaklaşacakları sırada biri, serserinin gizleyemediği bir iyi tüye gözü ilişti:

— Ayağa kalk bakayım..

Diye emretti. Serseri kalkınca jandarma daha sert bir sesle sordu:

— Bunlar ne?.. Tavuk çaldın ha?..

Serseri, suya sarkıttığı tavuğu çıkararak:

— Ben mi tavuk çalmışım?.. Dedi. İşte tavuk burada, derede yıkanmaya indi, ben de onun elbiselerine bekçilik ediyorum!..

— Haydi kaldır başını canım, bu kadar utangaç olma!

— Sen de mi yalnız ge
— Evet... Film seyred

PİYES Genç bir yazar, Tiyatrolardan birine bir piyes göndermişti. Tiyatronun eşiğini sayısız defalar aştıktan sonra, nihayet müdürle konuşma fırsatını elde etti. Müdür:

— Maalesef hayır, imkânsız, çünkü bu benim «Tiyatromda asla küfür işitilmemelidir!» prensimibe aykırıdır.

— Benimkinde küfür yok ki!...

— Doğru, ama oynanınca salonda olacak!...

Zeynepciğim?
n bugün!..

Sanat meraklısı

Kadın, teknisyen kocasıyla rahatça başbaşa kalmak için çocuklarını erkenden yatırmıştı.

Teknisyen elindeki gazeteye dalmış, kombinezonla baş ucunda duran karısına bakmıyordu bile. Sabrı tükenen kadın:

— Kocacığım, dedi, bakıyorum sanat ve psikoloji meseleleriyle çok yakından ilgileniyorsun?

— Ne münasebet?.. Bunu nereden çıkardın?

— Dikkat ettim, şu Brigitte Bardot'un mayolu fotağrafı yanındaki sanat psikolojisi makalesini beşinci defadır okuyorsun!..

* * *

Başka bir güne...

Uzun müddet seyahatte kalan bir adamın karısı başka birisi ile evlenmiş. Seyahatten döndükten sonra gerçekten karısını seven adamcağız mahkemeye başvurmuş, git, gel başka bir güne talik diye epeyce vakit geçmiş. Bir gün yine hâkim:

— Mahkemeniz başka bir güne talik edildi.

Deyince zavallı adam büyük bir üzüntü içinde:

— Aman bay hâkim demiş, başka bir güne talik diye diye herif, bizim karıyı eskitti, gitti...

* * *

Toy sekreter

İki iş adamı karşılaştılar. Konu döndü dolaştı sekreterlere gelince; biri dert yandı:

— Bugün, yeni aldığım, güzel sekretere, yol verdiğimi için çok üzgünüm..

— Niçin

— Tecrübesizdi!...

— Nasıl sekreter olmuş?

— Hiç sorma! O'na odamda bir mektup dikte ettireceğimi, oturmasını söyleyince, içerden gidip iskemle getirmez mi?...

* * *

Yumurta

Müşteri bakkala sorar:

— Yumurta kaça?

— Elli kuruş..

— Her yerde otuzbeş kuruşa verirlerken niye elli kuruş istiyorsun, bu göz göre göre ihtikâr yapmak, ayıp değil mi?

— A.. bunu kabul etmem, ben hile, ihtikâr yapacak adam olsam bir iki gün daha bekler, bu yumurtadan çıkacak civcivleri alır, on onbeş gün sonra körpe piliçleri on liraya elimi öpene satarım..

İÇKİ

Gece yarısı, koru bekçisi bir ayak sesi duyar, bağırır:

— Dur.. Sen kimsin?..

Bir ses cevap verir:

— Bir arkadaş.. Yanında da bir içki şişesi..

Bekçi hemen emreder:

— Arkadaş geçsin.. İçki şişesi dursun!..

— Peki, inandım: yüzüğü, küpeyi, kolyeyi, kürkü ihtiyar amcan hediye etti.. Ya bu çocuk?.. O da mı amcanın hediyesi?..

KORKUNÇ BİR GECEYDİ!

1883 NOEL'i gecesiydi, etrafı kalın, siyah bir sis kaplamıştı. Eski bir arkadaşımdan dönüyordum; saatlerce ruh çağırmakla meşgul olmuştuk. Sokaklar her zamankinden daha karanlıktı; kısa adımlarla, elimi kolumu sağa sola sallayarak yürüyordum. Moskova'da, mezarlıkların bakımı dairesinin çok yakınında Ttupof'un evinde oturuyordum. Mahallemiz şehrin en uzak ve en tenha yerlerinden biri idi. Her adım atışta kafamın içinde balyoz vurulurmuşçasına sıkıntı ve felâket dolu düşünceler gidip geliyordu... «Tövbekâr ol... Yakında öleceksin...» Ruhu ile konuşmak için uzun müddet uğraştığımız Spinoza bana böyle demişti. Tekrar etmesini istediğim zaman o, söylediğimi hiç duymamış gibi beni iliklerime kadar donduran kehanetine devam etti: «... bu gece...»

Ben böyle ruh çağırmalara falan inanan adam değilimdir ama, ölümden bahsedilince, şaka da olsa, inanmasam da içim bir fena oluyor. Ölümden kimse kaçamaz, bunu biliyoruz; biliyoruz da öyle ise her fırsatta tekrar etmeğe, rahatımızı kaçırmağa ne lüzum var... Göz gözü görmeyen bir karanlık içinde, soğuktan dişlerim birbirine çarparak, sicim gibi yağan yağmur altında, uğuldayarak esen rüzgâr karşısında, sessiz ve loş sokakta bir tek Allah'ın kuluna rastlamadan adımlarımı sürüyerek ilerlemeğe çalışırken, dizlerimin kesildiğini, bir kova kaynar suyu başımdan aşağı yemiş gibi vücudümün her yanını saran korkuyu hissediyordum.

Kendimi hür ve bâtıl itikatları olmayan bir adam zannederdim. Nerede... Arkama bakmaya korkuyor, kendi adımlarımın sesinden ürküyordum. Sanki etrafımı, sağımı solumu ölüm melekleri sarmış, ellerinde oraklar, kemik yığınları içinden korkunç kahkahalar atıyorlarmış gibi geliyordu...

... Elim ayağım taş kesilmiş halde yuvar teker merdivenleri çıktım, titrek parmaklarımla anahtarı döndürdüm. Ooh, nihayet odamdaydım. Ama burası da karanlıktı, hem sokaktan daha karanlık... Damda rüzgârın iniltileri duyuluyor, dalgınlıkla açık bıraktığım kapı muntazam aralıklarla çarpıyordu.

«Eğer Spinoza'ya inanmak lâzımsa, diye içimden geçirdim, bu gece bu garip dekor içinde kimsesiz ölüp gideceğim. Buna yürek mi dayanır...»

Bir kibrit çaktım... Rüzgâr altında kuru dallar çatırdıyordu. Aşağıda tahtaları kopmuş bir pancur sağa sola vurarak gıcırtılar çıkarıyordu. Rüzgârın usul usul ağlayan sesi, acı çığlıklara dönmüştü...

«Böyle bir gecede evsiz barksız olmak ölümden de beter,» dedim.

Sonra kendi kendime güldüm; tam da başkalarına acıyacak haldeydim doğrusu... İnsanlar ne garip; kendisi muhtacı himmet bir dede, nerede kaldı gayrıya himmet ede... Kibritin hafif mavi ışığı ile aydınlanan odanın her köşesinde göz gezdirirken beklemediğim, korkunçtan daha korkunç bir manzara ile karşılaştım. Ah, keşke rüzgâr odamın içinde de esip kibriti söndürseydi, ah keşke görmez olsaydım... Saçlarımın her teli isyan edercesine ayağa kalkmış, dişlerim birbirine vurmağa başlamıştı. Bir anda kuruyan boğazımdan boğuk bir hıçkırık çıktı, korku ve ümitsizlikle kapıya doğru bir adım attım, gözlerimi de sımsıkı kapadım...

Odamın ortasında bir tabut vardı.

Bütün bunları bir an içinde görmüştüm, zayıf mavi ışık sönüvermişti. İçi pembe saten kaplıydı, kapağında da altın bir haç vardı.

İnsan bazı şeyleri görür, ama hiç unutmaz. Bana da öyle oldu; karanlıkta gözlerimi acıyacak kadar sıkı kapamış olmama rağmen tabutu görüyordum. Orta boylu birine göreydi; içinin kaplamasına bakılırsa bir genç kız için olmalıydı. Saplarının ve ayaklarının altın işlemeli olmasına da bakılırsa, ölü karun gibi zengindi...

Bu kadar yeterdi; daha fazla düşünecek halim kalmamıştı. Bacaklarımı açarak bütün hızımla odadan çıktım, düşercesine merdivenlerden indim, kendimi sokağa attım. Kalbim dışarı fırlayacak gibi hızla çarpıyor, başım dönüyordu.

Odamda yangın olduğunu görseydim, veya bir hırsız, bir kuduz köpek bulsaydım bu kadar korkmazdım. Tavan çöküp, duvarlar yıkılsa ben de altında kalsam bu kadar şaşmazdım. Ama odamda bir tabut... Olacak şey mi? Nereden gelmiş bu uğursuz? Boş muydu, dolu muydu bakmamıştım bile...

Ya biri cinayet işleyip de ölüyü benim odaya koyduysa diye düşündüm.

Anahtarımı sakladığım yeri yalnız birkaç yakın arkadaşım bilirdi.

Belki de bir adres yalnışlığı vardı... Yok, yok bu olamazdı... Ruhlar bana bu gece öleceğimi söylerken tabutumu ihmal etmemişlerdi...

Ben de amma tabansızım... Gece sinirim bozuldu, ölü mezar derken, hayâl görmüş olacağım... Şimdi biraz hava alınca bir şeyim kalmaz, kendime bir çay yapar içerim sonra da yatağıma girer bir güzel uyku çekerim...

Yağmur gittikçe şiddetleniyordu. Paltomun etekleri uçuşuyor, ayakkabılarım su doluyordu. Bir yere girip daha fazla ıslanmamalı... Bir yere... Nereye?... Odama canım, nereye olacak... Odama mı? Hayır imkânı yok olmaz, hayâl de olsa tabut gördüğüm yere düyada dönüp gitmem. Ya içinde bir de ölü varsa...

Nihayet düşüne taşına, geceyi arkadaşım Upokoief'in evinde geçirmeğe karar verdim...

Arkadaşımı evinde bulamadım. Ama anahtarın yerini biliyordum. İçeri girdim. Paltomu çıkarıp bir kenara koydum, etrafı yoklayarak en yakın koltuğa yığılır gibi kendimi bıraktım. Burası da çok karanlıktı... Kiremitlerin arasında rüzgâr ıslık çalıyordu. Uzaktan çan sesleri geliyordu. Bir kibrit çaktım; loş ışıkta gözlerim büyüdü, gırtlağım düğümlendi, kendimi dışarı dar attım. Burada da aynı şey vardı: karşıda divanın üzerinde bir tabut duruyordu...

Bu benim odadakinin iki misli büyüklü; siyaha yakın kahverengi cilâsı ile daha ölüm kokan bir havası vardı. Allah Allah, Spinoza'ya neredeyse inanacağım... Herhalde bu gece muhakkak öleceğim ki nereye gitsem oraya bir tabut koyuyorlar. Bu hayâl olamazdı... Hakikatin ta kendisi... Zaten ne zaman hakikate inanmak istemişlerdir ki...

«Ya Rabbim, deli oluyorum galiba... Deli olup ölmek kaderde varmış... Bari kimseye zarar vermeden, rezil olmadan hemen ölsem...»

Başım çatlayacak gibi zonkluyor, bacaklarım titriyordu. Yine sokaktaydım... Ne kafamda bir takke, ne üzerimde bir manto... Korku ve telâş ile onları içerde unutmuştum. Her şey bana son anlarımda eziyet ediyordu... Sanki göklerin dibi delinmiş... Elbiselerim üstüme yapışmış, ayakkabılarım büzülüp ayağımı sıkmağa başlamıştı. Ne yapmalı bilmem ki? Dönüp paltomla şapkamı almak imkânsız... Bu halde daha fazla kalırsam hastalık yakamı bırakmaz... Ama ben ölmeyecek miydim? Hasta da olsam nasıl olsa duymam... Ama ya bir de ölmezsem...

Oradan birkaç adım ötede başka bir arkadaşım oturuyordu. Bu akşam o da bizimle beraber ruh çağırma rezaletine katılmıştı. Hem en iyi o halimden anlardı... Adımlarımı sıklaştırdım...

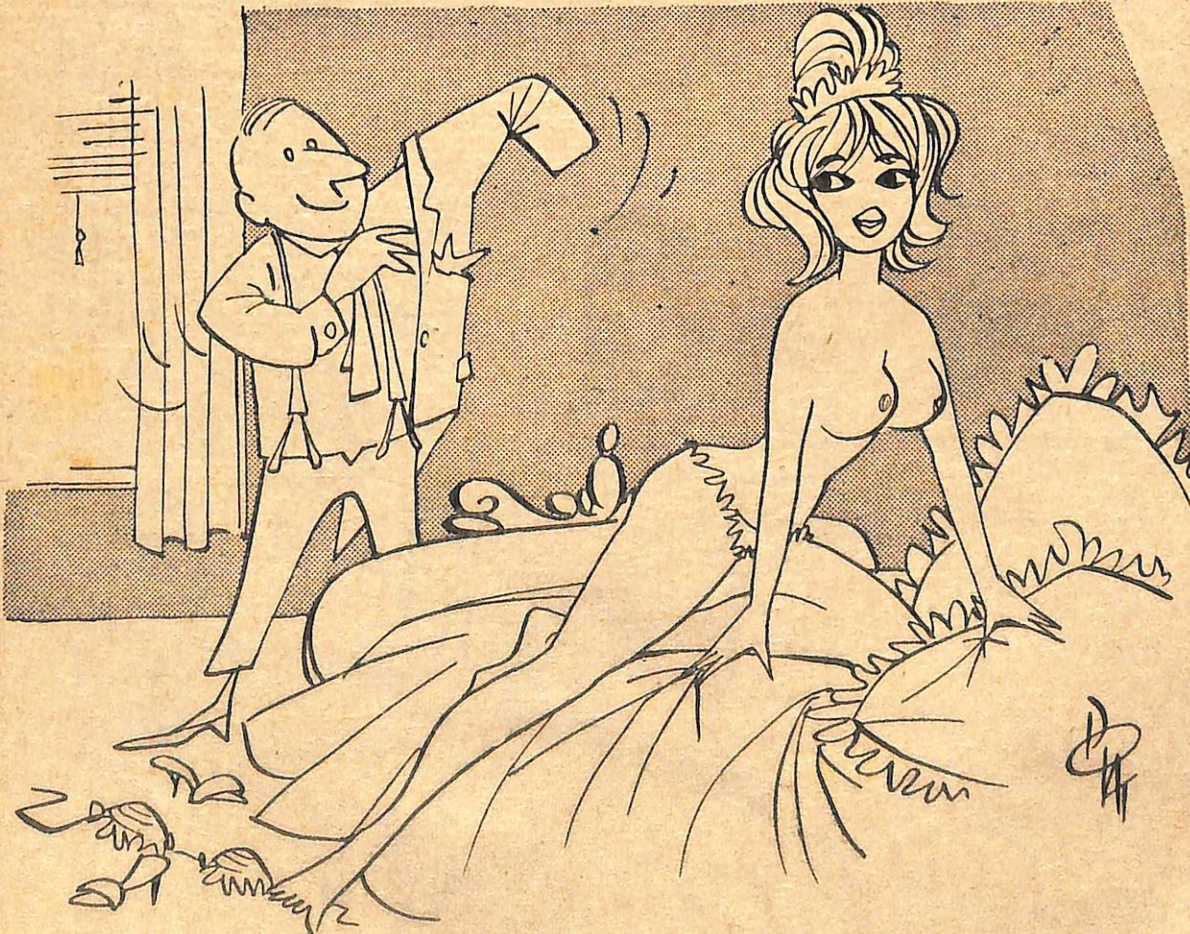
Pogostov yüksek rütbeli bir subayın evinin en üst katında oturuyordu. Kapıdan içeri henüz girmiştim ki, yukarılardan gelen acı bir çığlıkla irkildim. Biri paldır küldür merdivenleri inerken bir yandan da bağırıyordu: «İmdat yetişin, kurtarın beni...»

Birkaç saniye sonra siyah pelerinine sarılmış, gözleri korku ile büyümüş Pogostof'u tanıdım...

«Pogostof, ne var? Ne oluyor?»

Pogostof dilini yutmuş gibi sessiz, kolumdan tuttu ve bir müddet beraber yağmurun altında koştuk. İlk şaşkınlığım geçince onu göğüsledim, sokak lâmbasının ışığında gözlerini bulmağa çalıştım.

«Sen misin Panikidin, diye boğuk

— Hanım yarın seyahatten dönecek, sen biraz ortalığı temizle, ben de büroda iki gün dinleneyim!

bir sesle sordu. Sahi sen misin? Bu da hayâl değil ya... Ne kadar solgunsun, sanki yeni mezardan çıkmış gibi... Yoksa sen öldün de hortladın mı?... Yüzün içime ürpertiler veriyor...»

«Ya sen? Ya senin neyin var? dedim.»

«Bırak biraz nefes alayım... Seni gördüğüm için memnunum, ama acaba sen misin, hayâl görüyor olmayayım... Allah kahretsin... Nereden gittik şu ruh çağırma seansına... Alt üst oldum, sinir diye bir şey kalmadı, öyle ki... Düşün Panikdin döndüğümde odamda ne gördüm biliyor musun... Bir tabut...»

Kulaklarıma inanamıyordum.

«Bir tabut gördüm, bir tabut, diye sayıklar gibi tekrar etti. Ben korkak değilim... Ama böyle bir gecede şeytan görse, o bile korkar...»

Arkadaşıma kısaca eve döndüğümden beri olanları anlattım.

Ağzımız bir karış açık, gözlerimiz yuvalarından fırlamış bir halde bir an birbirimize bakakaldık... Sonra hâlâ hayâl görmediğimize inanmak için birbirimizi çimdikledik...

«Of, çok acıttın,» diye Pogostof bir çığlık attı. Sonra kendisini toparlayarak devam etti: «canımız acıdığına göre ne uyuyoruz, ne de rüyadayız... Demek ki ikimiz de hayâl görmüş olamayız... Bu işin içinde iş var...»

Ne yapacağımızı, vaziyeti nasıl aydınlatacağımızı bilmiyorduk. Pogostof kapıcıyı uyandırıp onunla beraber odasına gitmemizi teklif etti. Birbirimize yaslanarak yürümeğe başladık, ikimiz de onun geniş pelerinine sarılmıştık.

Odasına girince içi beyaz saten kaplı, sapları altın bir tabut gördük. Kapıcı yüzü solarak haç çıkardı.

«Şimdi yanına gitmeli, dedi Pogostof. Sesi kısık ve titrekti... Bakalım boş mu, yoksa içinde birisi var mı?»

Bir an hepimiz tereddüt ettik, hiç birimiz ilk adımı atmağa cesaret edemiyorduk... Pogostof yüzü kireç gibi tabuta yaklaşarak kapağını iyice açtı... Nefeslerimizi tutmuştuk... Boynumuzu uzatarak baktık... Tabut boştu...

Kenarına bir kâğıt iliştirilmişti. Elimi uzatıp aldım, yüksek sesle okumağa başladım:

«Sevgili Pogostof,

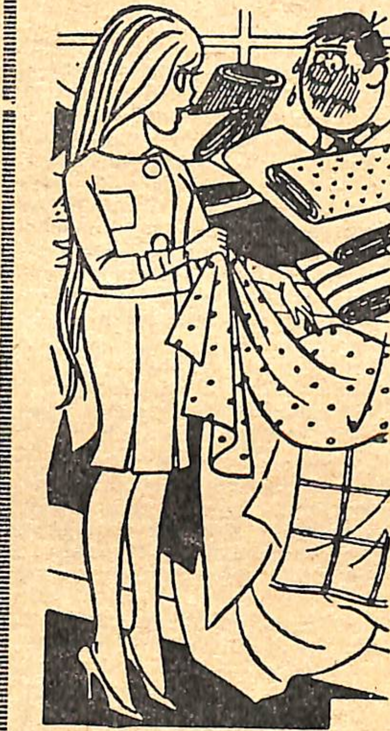
Biliyorsun bugünlerde kayın pederimin işleri hiç iyi gitmiyor. Gırtlağına kadar borçlu. Birkaç güne kadar hacizciler gelecek, bütün ailenin malları haraç mezat satılacak, beş parasız kalıp sürüneceğiz. Üstelik üzerinde titrediğimiz şeref ve haysiyetimizden de olacağız. Dün kıymetli şeylerimizi bir müddet için emin ellere teslim etmeğe karar verdik. Kayınpederimin bütün emlâki tabutlardan ibaret (Bilirsin şehrin en meşhur imalâtçısıdır.) En pahalılarını dağıtmağı düşündük. Sana en yakın bir dost olarak baş vuruyorum. Bizi bu sıkıntılı günlerimizde terketmiyeceğinden eminim. Hem malımızı, hem namusumuzu kurtar, yalvarırım. İşte sana çok değerli bir tabut, yeni bir haber alana kadar sende kalsın. Bizi ancak dostluklar kurtarabilir. Kendime yakın bildiğim birkaç kişiye daha gönderdim, onların cömertliğine ve asaletine güveniyorum.

Sevgilerimle.

«İvan Çelİustin»

Gülçiçek

MİLLETLER GÜLÜYOR

— Evet biliyorum, seni çok yordum. Haydi ver bakayım şu kumaştan 20 santim, kardeşimin bebeğine elbise yapacağım!

Hayat pahalılığı

Bir akşam, İngiltere'nin meşhur istatikçilerinden Johnson'un telefonu çalar, ahizeyi kaldırınca biri:

— Günlerdenberi gazetelerde çıkan yazılarınızda hayat pahalılığının korkunç bir şekilde arttığını söylüyorsunuz, der. Haydi canım, ben karımla mükemmel yaşıyoruz, canımız ne istese yiyoruz ve haftada sadece 67 sent masrafımız oluyor. Evet sadece 67 sent!

— Altmış yedi sent mi dediniz? Kulaklarıma inanamıyorum. Bunu nasıl becerdiğinizi bana da söyler misiniz? Muhakkak not almalıyım. Sesinizi biraz daha yükseltebilir misiniz? İyi duyamıyorum.

— Daha fazla bağıramam ki... Ben akvaryumdaki kırmızı balığım!...

* * *

At

İskoç bir çiftçi bir at satın almıştı. İlk gün hayvan ağzına bir şey koymadı. Bunun üzerine Mac Intoch karısına;

— Ne garip hayvan! dedi. Eğer iyi çalışırsa, çok isabetli bir iş yapmış olacağım!

* * *

— Vah vah, demek karınız hâlâ yazlıktan dönmedi!

Rötar

Paris'te büyük bankalardan birinin müdürü sabah saat 9.30 da daireye girerken, veznedarla burun buruna gelir. Hemen kaşlarını çatar, bir iki öksürür. Kalın bir sesle:

— Ne o Germeine? der. Şimdi mi geliyorsunuz?.. Saatten haberiniz var mı?

Memur müstehzi bir tavırla:

— Biliyorum efendim, der, ikimiz de geç kaldık!...

* * *

Zamane çocuğu

Öğretmen talebelerden birini derse kaldırır ve sorar:

— Bana Napolyon'un zaferlerini anlat!

— Şey efendim... Joséphine ve Marie Louise karşı kazandığı zaferleri mi anlatayım!

Dayak

İki adam yolda karşılaştılar. Bir tanesinin iki gözü morarmış, burnu kan içinde, ön dişleri tamamen dökülmüştü.

— Zavallı Pierre, sana ne oldu? dedi öteki, halin pek fena. Gel seni evine kadar götüreyim.

— Zahmet etme, oradan geliyorum!...

* * *

Yamyam!

Yamyamın biri arkadaşına dert yanıyordu:

— Artık karıma tahammül edemiyorum. Ne yapayım bilmem ki?...

Öteki gayet nazik!...

— Sana yemek kitabımı ödünç vereyim, ister misin?...

Şaşkın yolcu

Yolcunun biri, vagon restorandan dönüşünde kompartımanını şaşırmıştı. Çaresiz kalınca, durumu kontrolöre anlattı. O da:

— Koltuğunuzun numarasını da mı hatırlamıyorsunuz? diye sordu. Yolcu başını salladı:

— Maalesef!

— Peki ne tarafta bulunduğu hakkında bir fikriniz de mi yok?

— Şöyle böyle... Kalkmadan önce göle bakıyordu...

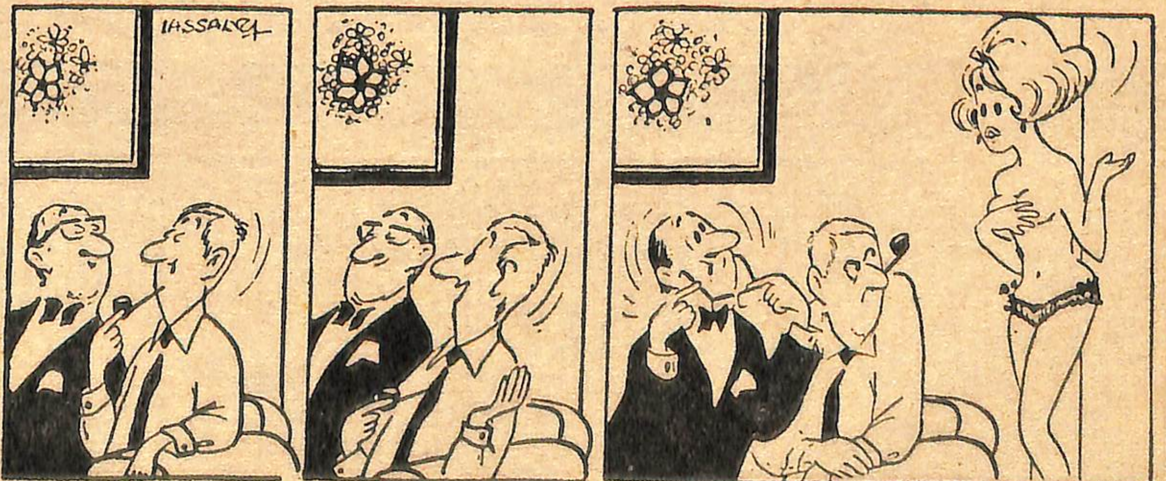
Felâket

İki adam sokakta karşılaştılar:

— Bizim Dupont'un başına gelen felâketten haberin var mı?

— Hayır! N'olmuş?

— Karımla tatile gitmişler!...

— Şu kadınların hepsi ayni ... Gene karım bana ··· «Sevgilim giyecek bir şeyim yok» diyecek!

Aziz Nesin'in Romanı

TEK DELİK

— 26 —

Cevdet Bey öyle ikna edici bir şekilde komşuyordu ki, biraz da ona acıdığım için, ama daha başka bir şey yapmak, başka türlü hareket etmek ve burdan çekip gitmek elimde olmadığı için, dediklerini kabul ettim. Cevdet Bey'le aramızda bir sır vardı. O benim hakiki ismimin Orhan değil Hakkı olduğunu ve benim muallim olmadığımı biliyordu ve bu sırrı kimseye söylemiyecekti. Bir de hiç aslı olmayan bir sır daha biliyordu, bunu da kimseye açmıyacaktı: Benim buraya kaçakçılık tahkikatı için gelmiş bir polis müfettişi olduğumu... Cevdet Bey, bu kanaatinden hiçbir zaman dönmedi.

Hemen kolları sıvayıp işe giriştim. Çalıştıkça, muallimliği benimsemeğe, heyecanlanmağa başladım. Size bir şey söyliyeceğim. Bir insan yalan söyler, söylediği yalanı da devam ettirirse, zamanla kendi yalanına da iyice inanıyor. Biz, hayatını hapishanelerde geçirmiş olan sabıkalılar bunu çok iyi biliriz. Arkadaşlarımızın arasında, yirmi - otuz yıl evvel uydurduğu bir yalana samimi şekilde inananlar pek çoktur. Bu psikoloji, ezilmiş ve bir kurtuluş çaresi bulamamış olan insanlarda hâkimdir. Ben de işte bu psikolojideydim ve çalışa çalışa, kendimi kaptırdığım heyecanla hakikaten matematik muallimi Orhan Bey olduğuma inanmıştım. Hele aradan günler, haftalar geçip de sahici Orhan Bey de buraya gelmeyince, elimde olmadan, farkına bile varmadan kendimi matematik muallimi Orhan Bey zannetmeye başlamıştım. Dersler başlamıştı. Ben hem matematik, hem de tabiat bilgisi muallimi olmuştum.

Tam bir idealist gibi çalışıyordum, gecemi gündüzümü çocuklara, okula vermiştim. Cevdet Bey beni muhasebeci olarak gösterip maaş bordrosuna dahil edecekti. Her nasıl yaptıysa, bilemiyorum, ilerde maaşımdan ödenmek üzere geçinebilmem için Belediyeden kendisi benim için borç para da almıştı. İki katlı bir evin üst katında iki odam vardı. Yavaş yavaş yerleşiyor, kendime göre medenî bir hayat yaşamıya çalışıyordum. Karyolam, yatağım ve bir dolabım olmuştu. Ah yarabbi, ne kadar mesuttum. Kalbim ümitle doluydu. Kasabada bana herkes hürmet ediyordu. Kendimi muallim olduğuma iyice inandırmıştım. Mazimi, eski ismimi tamamiyle unutmuştum. Herkes Orhan Bey diyordu ve ben bu isme iyice alışmıştım. Arada bir içime sahici Orhan beyin geleceği korkusu düşüyor, Cevdet Bey'e bu korkuyu açtığım zaman:

— Sen bizim maarifin işlerini bilmezsin, diyordu, maarifte işler arap saçına dönmüştür. Belki de Orhan Bey tam buraya hareket edeceği gün, onu Vekâlet başka bir memlekete hem de terfian tâyin etmiştir...

Cevdet Bey bu mevzuda kendi başına gelen çok komik hâdiseler anlatıyordu. Bir keresinde bir yıl içinde aynı zamanda üç ayrı şehirde mektebe tâyin emri çıkmış. Bu tâyinlerden birisi İngilizce muallimliğiymiş. Cevdet Bey:

— Ben, diyor, tek kelime İngilizce bilmem...

Bir keresinde de aynı mektebin aynı muallimliğine iki kere tâyini gelmiş. Ama en komiği, kadrodan dokuz muallimin eksik olduğu bir mektebe, aynı derse üç muallim birden tâyin edilmiş, bunlardan biri de Cevdet Bey imiş.

Mektep açılalı iki ay kadar olmuştu ki, mektebe Rıza Bey isminde yeni bir müdür daha tâyin oldu ve adam hemen geldi. Mualimi olmıyan mektepte iki müdür vardı. Rıza Bey gelir gelmez de aksiliğe başladı ve sanki sadaret mühürüymüş gibi, mektebin mühürünü ele geçirmek için mücadeleye başladı.

Cevdet Bey bunu farkedince, hemen mührü, iki sandalyeli müdür odasını ve masayı Rıza Beye teslim etti. İkisi bir arada ancak on onbeş gün kaldılar. Cevdet Beyin başka bir mektebe tâyini çıktı. Giderken kendimi tutamayıp ağladım.

— Artık, sizden sonra ben de muallimlik yapamam! dedim.

Çok ısrar etti:

— Esasen sizin burada gizli vazifeniz var, dedi, vazifeniz bitinceye kadar muallimliğe devam edin. Tabii, bu muallimlik sizin asıl vazifenize halel getirmiyorsa...

Cevdet Beyi, polis olmadığıma ve burada kaçakçıları takip için bulunmadığıma bir türlü inandıramamıştım.

Cevdet Bey gittikten sonra vaziyetim büsbütün zorlaştı. Çünkü, nasıl olduğunu bilemiyorum ama, beni muallimler bordrosuna dahil etmişlerdi. Bunu gider ayak Cevdet Beyin mi, yoksa yeni gelen Rıza Beyin mi yaptığını bilemiyordum. Belki bu işi, muhasebeci yapmıştı. Muhasebeci de mektebe sonradan gelmişti ve tabiî benim muallim olmadığımı bilemezdi. Bu hatânın nasıl olduğunu bilemiyorum. Bildiğim bir şey varsa, ben de diğer muallimler gibi maaş bordrosunu imzalamaya çağrıldım ve bordroyu imzalıyarak maaşı aldım. Başka türlü de yapamazdım. Parayı elime alınca, hemen bir cürmümeşhut yapacaklarmış gibi geldi bana... O gün derse giremedim. Hastayım, diyerek eve geldim. Büyük bir korku içindeydim. Cebimde bu maaş varken, belki de en iyisi hemen bir otobüse atlayıp buradan kaçıp gitmekti. Bir daha buralara uğramazdım. Ama o zaman da muallimin durup dururken ortadan kaybolması şüphe yaratırdı, işe jandarma, polis karışırdı. İş büsbütün dallanır, budaklanır ve muhakkak bir muallimin kaybolduğu haberi gazetelere akserdi. Bu sefer kaybolmuş veya intihar etmiş veya faili meçhul cinayete kurban gitmiş bir muallim olarak gazetelerde resimler çıkacak ve işte o zaman sabıkalı bir dolandırıcı olduğum anlaşılacaktı. Ondan sonra da fare deliğine girsem, beni yakalayıp bulurlardı.

Yeni bir çıkmazın içine girdiğimi anlıyordum. Yine meydana çıkan bütün kapılar yüzüme kapanmış, beni o girmek istemediğim tek açık delikten içeri itiyorlardı. Bu tek deliğe girmemek için ne yapabilirdim...

Doluya koydum almadı, boşa koydum dolmadı. Kendimi oluruna bırakmaktan, kadere teslim etmekten başka çare bulamadım. Öğleden sonra derslere girdim. Ve günden güne de yeni vaziyetime alıştım. Aylar geçti. Kendimi muallim olduğuma öylesine alıştırmıştım ki artık, maaşımı alırken hiç de yadırgamıyordum. Hiç kimse beni muallim olmadığıma inandıramazdı. Ders senesi ortasında mektebe, maarif müfettişi geldi. Benim dershaneme geldi, o kadar memnun kaldı ki bir iki dersime daha geldi. Üç gün kasabada kalan müfettiş, talebeleri iyi yetirtirdiğim için beni çok takdir etmişti. Giderken de tebrik etti. Müfettişin ayrılışından yirmi gün kadar sonra Maarif Vekâletinden fevkalâde mesaim için yazılı takdirname geldi. Başkaları gibi odamın duvarına asacak diplomam olmadığı için, Vekâletten gelen ve bizzat vekil beyefendinin imzasını taşıyan bu takdirnameyi camlatıp, çerçeveletip, çalışma masamın arkasına duvara astım. İmtihanlar bitip mektep tatil oldu. Muallim arkadaşlardan pek çoğu tatilde kasabadan gittiler. Benim evli olduğum, (tabii sözde), ailemi buraya getireceğim unutulmuştu. İlk zamanlar bunu bir iki kişi sormuştu da bir acaip sözler geveliyerek gargaraya getirmiştim. Sanki karımla ayrılmış filân gibi, bir şey sanıyorlardı. Mektebin tatil aylarında da tabii maaşımı alıyordum. Asıl hayret edilecek nokta, aslî maaşımın kırk lira üzeriden verilmesi idi. Halbuki ancak on-onbeş yıl muallimlik edenler bu kadar maaş alabilirlerdi. Demek ki benim, yerine geldiğim Orhan Bey her kim ise, onun aslî maaşı kırk lira idi ve ben onun yerine maaş alıyordum.

Kendimi iyice okumaya vermiştim. İstanbuldan birçok kitap getirttim. Bütün tatilimi okumakla geçirdim diyebilirim. Eskidenberi içkiye tahammülüm yoktur. İçince ağzımdan bir şey kaçırırım diye korkumdan içki de kullanmıyordum. İçkisiz ve kendi halinde çalışkan bir muallim oluşumu etraftan daha çok takdir ediyorlardı.

Mekteplerin açılmasına bir hafta kala, bir öğleden sonra evimde yine kitap okuyordum. Kapı çalındı. Kâtip gelmişti.

— Müjde Orhan Bey... dedi.

— Nedir? dedim.

— Tâyin emriniz geldi...

— Ne?..

— Tâyin emriniz çıktı. Müdür Bey müjdeyi vermek için beni size gönderdi.

Bayılacak gibi oldum. Kâtibe:

— Teşekkür ederim... dedim.

Adam gidince, karyolamın üstüne yığılıp kaldım.

Buraya gelen muallimler, bu bakımsız kasabayı pek beğenmezlerdi. Onun için buradan başka yere nakli bir şans sayarlardı. Halbuki ben bütün ömrümü, kimse benim kim olduğumu bilmeden, bu kasabada geçirmek için hazırlanmaktaydım. Yeni gideceğim yerde kimbilir başıma ne yeni belâlar gelecekti.

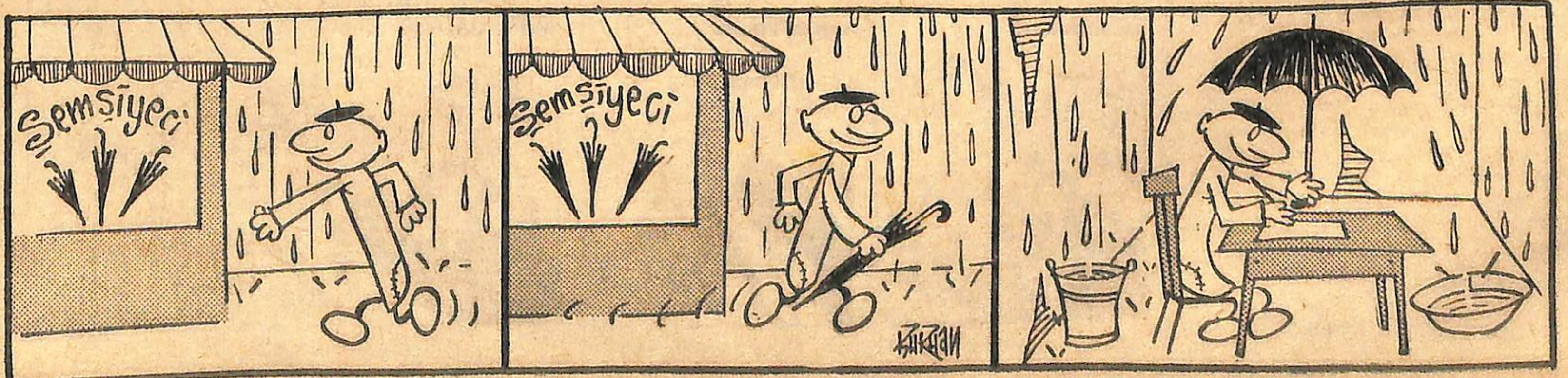
Bir zaman kendi kendime kalıp biraz toparlandıktan sonra müdürün evine gittim. İyi bir vilâyetin lisesine tâyin edildiğimi söyledi. Sabıkalı sahtekâr Ferit lise muallimi... Günün birinde Maarif Vekâletinin müsteşarı olursam hiç şaşmıyacaktım.

Müdür:

— Bu tâyin, diyordu, sizin pek yakında terfi edeceğinize alâmettir.

Mektebe gelen müfettişin herhalde lehime verdiği rapor üzerine beni lise muallimi yapmışlardı. Bu gidişle Üniversiteye profesör olmam yakındı.

(Devamı var)

bir sesle sordu. Sahi sen misin? Bu da hayâl değil ya... Ne kadar solgunsun, sanki yeni mezardan çıkmış gibi... Yoksa sen öldün de hortladın mı?... Yüzün içime ürpertiler veriyor...»

«Ya sen? Ya senin neyin var? dedim.»

«Bırak biraz nefes alayım... Seni gördüğüm için memnunum, ama acaba sen misin, hayâl görüyor olmayayım... Allah kahretsin... Nereden gittik şu ruh çağırma seansına... Alt üst oldum, sinir diye bir şey kalmadı, öyle ki... Düşün Panikidin döndüğümde odamda ne gördüm biliyor musun... Bir tabut...»

Kulaklarıma inanamıyordum.

«Bir tabut gördüm, bir tabut, diye sayıklar gibi tekrar etti. Ben korkak değilim... Ama böyle bir gecede şeytan görse, o bile korkar...»

Arkadaşıma kısaca eve döndüğümden beri olanları anlattım.

Ağzımız bir karış açık, gözlerimiz yuvalarından fırlamış bir halde bir an birbirimize bakakaldık... Sonra hâlâ hayâl görmediğimize inanmak için birbirimizi çimdikledik...

«Of, çok acıttın,» diye Pogostof bir çığlık attı. Sonra kendisini toparlayarak devam etti: «canımız acıdığına göre ne uyuyoruz, ne de rüyadayız... Demek ki ikimiz de hayâl görmüş olamayız... Bu işin içinde iş var...»

Ne yapacağımızı, vaziyeti nasıl aydınlatacağımızı bilmiyorduk. Pogostof kapıcıyı uyandırıp onunla beraber odasına gitmemizi teklif etti. Birbirimize yaslanarak yürümeğe başladık, ikimiz de onun geniş pelerinine sarılmıştık.

Odasına girince içi beyaz saten kaplı, sapları altın bir tabut gördük. Kapıcı yüzü solarak haç çıkardı.

«Şimdi yanına gitmeli, dedi Pogostof. Sesi kısık ve titrekti... Bakalım boş mu, yoksa içinde birisi var mı?»

Bir an hepimiz tereddüt ettik, hiç birimiz ilk adımı atmağa cesaret edemiyorduk... Pogostof yüzü kireç gibi tabuta yaklaşarak kapağını iyice açtı... Nefeslerimizi tutmuştuk... Boynumuzu uzatarak baktık... Tabut boştu...

Kenarına bir kâğıt iliştirilmişti. Elimi uzatıp aldım, yüksek sesle okumağa başladım:

«Sevgili Pogostof,

Biliyorsun bugünlerde kayın pederimin işleri hiç iyi gitmiyor. Gırtlağına kadar borçlu. Birkaç güne kadar hacizciler gelecek, bütün allenin malları haraç mezat satılacak, beş parasız kalıp sürüneceğiz. Üstelik üzerinde titrediğimiz şeref ve haysiyetimizden de olacağız. Dün kıymetli şeylerimizi bir müddet için emin ellere teslim etmeğe karar verdik. Kayınpederimin bütün emlâki tabutlardan ibaret (Bilirsin şehrin en meşhur imalâtçısıdır.) En pahalılarını dağıtmağı düşündük. Sana en yakın bir dost olarak baş vuruyorum. Bizi bu sıkıntılı günlerimizde terketmiyeceğinden eminim. Hem malımızı, hem namusumuzu kurtar, yalvarırım. İşte sana çok değerli bir tabut, yeni bir haber alana kadar sende kalsın. Bizi ancak dostluklar kurtarabilir. Kendime yakın bildiğim birkaç kişiye daha gönderdim, onların cömertliğine ve asaletine güveniyorum.

Sevgilerimle.

«İvan Çeliustin»

Gülçiçek

MİLLETLER GÜLÜYOR

— Evet biliyorum, seni çok yordum. Haydi ver bakayım şu kumaştan 20 santim, kardeşimin bebeğine elbise yapacağım!

Hayat pahalılığı

Bir akşam, İngiltere'nin meşhur istatikçilerinden Johnson'un telefonu çalar, ahizeyi kaldırınca biri:

— Günlerdenberi gazetelerde çıkan yazılarınızda hayat pahalılığının korkunç bir şekilde arttığını söylüyorsunuz, der. Haydi canım, ben karımla mükemmel yaşıyoruz, canımız ne istese yiyoruz ve haftada sadece 67 sent masrafımız oluyor. Evet sadece 67 sent!

— Altmış yedi sent mi dediniz? Kulaklarıma inanamıyorum. Bunu nasıl becerdiğinizi bana da söyler misiniz? Muhakkak not almalıyım. Sesinizi biraz daha yükseltebilir misiniz? İyi duyamıyorum.

— Daha fazla bağıramam ki... Ben akvaryumdaki kırmızı balığım!...

* * *

At

İskoç bir çiftçi bir at satın almıştı. İlk gün hayvan ağzına bir şey koymadı. Bunun üzerine Mac Intoch karısına;

— Ne garip hayvan! dedi. Eğer iyi çalışırsa, çok isabetli bir iş yapmış olacağım!

* * *

— Vah vah, demek karınız hâlâ yazlıktan dönmedi!

Rötar

Paris'te büyük bankalardan birinin müdürü sabah saat 9.30 da daireye girerken, veznedarla burun buruna gelir. Hemen kaşlarını çatar, bir iki öksürür. Kalın bir sesle:

— Ne o Germeine? der. Şimdi mi geliyorsunuz?.. Saatten haberiniz var mı?

Memur müstehzi bir tavırla:

— Biliyorum efendim, der, ikimiz de geç kaldık!...

* * *

Zamane çocuğu

Öğretmen talebelerden birini derse kaldırır ve sorar:

— Bana Napolyon'un zaferlerini anlat!

— Şey efendim... Joséphine ve Marie Louise karşı kazandığı zaferleri mi anlatayım!

Dayak

İki adam yolda karşılaştılar. Bir tanesinin iki gözü morarmış, burnu kan içinde, ön dişleri tamamen dökülmüştü.

— Zavallı Pierre, sana ne oldu? dedi öteki, halin pek fena. Gel seni evine kadar götüreyim.

— Zahmet etme, oradan geliyorum!...

* * *

Yamyam!

Yamyamın biri arkadaşına dert yanıyordu:

— Artık karıma tahammül edemiyorum. Ne yapayım bilmem ki?...

Öteki gayet nazik!...

— Sana yemek kitabımı ödünç vereyim, ister misin?...

Şaşkın yolcu

Yolcunun biri, vagon restorandan dönüşünde kompartımanını şaşırmıştı. Çaresiz kalınca, durumu kontrolöre anlattı. O da:

— Koltuğunuzun numarasını da mı hatırlamıyorsunuz? diye sordu. Yolcu başını salladı:

— Maalesef!

— Peki ne tarafta bulunduğu hakkında bir fikriniz de mi yok?

— Şöyle böyle... Kalkmadan önce göle bakıyordu...

Felâket

İki adam sokakta karşılaştılar:

— Bizim Dupont'un başına gelen felâketten haberin var mı?

— Hayır! N'olmuş?

— Karımla tatile gitmişler!...

— Şu kadınların hepsi aynı ...

Gene karım bana ...

«Sevgilim giyecek bir şeyim yok» diyecek!

Aziz Nesin'in Romanı

— 26 —

Cevdet Bey öyle ikna edici bir şekilde komşuyordu ki, biraz da ona acıdığım için, ama daha başka bir şey yapmak, başka türlü hareket etmek ve burdan çekip gitmek elimde olmadığı için, dediklerini kabul ettim. Cevdet Bey'le aramızda bir sır vardı. O benim hakiki ismimin Orhan değil Hakkı olduğunu ve benim muallim olmadığımı biliyordu ve bu sırrı kimseye söylemiyecekti. Bir de hiç aslı olmayan bir sır daha biliyordu, bunu da kimseye açmıyacaktı: Benim buraya kaçakçılık tahkikatı için gelmiş bir polis müfettişi olduğumu... Cevdet Bey, bu kanaatinden hiçbir zaman dönmedi.

Hemen kolları sıvayıp işe giriştim. Çalıştıkça, muallimliği benimsemeğe, heyecanlanmağa başladım. Size bir şey söyliyeceğim. Bir insan yalan söyler, söylediği yalanı da devam ettirirse, zamanla kendi yalanına da iyice inanıyor. Biz, hayatını hapishanelerde geçirmiş olan sabıkalılar bunu çok iyi biliriz. Arkadaşlarımızın arasında, yirmi - otuz yıl evvel uydurduğu bir yalana samimî şekilde inananlar pek çoktur. Bu psikoloji, ezilmiş ve bir kurtuluş çaresi bulamamış olan insanlarda hâkimdir. Ben de işte bu psikolojideydim ve çalışa çalışa, kendimi kaptırdığım heyecanla hakikaten matematik muallimi Orhan Bey olduğuma inanmıştım. Hele aradan günler, haftalar geçip de sahici Orhan Bey de buraya gelmeyince, elimde olmadan, farkına bile varmadan kendimi matematik muallimi Orhan Bey zannetmeye başlamıştım. Dersler başlamıştı. Ben hem matematik, hem de tabiat bilgisi muallimi olmuştum.

Tam bir idealist gibi çalışıyordum, gecemi gündüzümü çocuklara, okula vermiştim. Cevdet Bey beni muhasebeci olarak gösterip maaş bordrosuna dahil edecekti. Her nasıl yaptıysa, bilemiyorum, ilerde maaşımdan ödenmek üzere geçinebilmem için Belediyeden kendisi benim için borç para da almıştı. İki katlı bir evin üst katında iki odam vardı. Yavaş yavaş yerleşiyor, kendime göre medenî bir hayat yaşamıya çalışıyordum. Karyolam, yatağım ve bir dolabım olmuştu. Ah yarabbi, ne kadar mesuttum. Kalbim ümitle doluydu. Kasabada bana herkes hürmet ediyordu. Kendimi muallim olduğuma iyice inandırmıştım. Mazimi, eski ismimi tamamiyle unutmuştum. Herkes Orhan Bey diyordu ve ben bu isme iyice alışmıştım. Arada bir içime sahici Orhan beyin geleceği korkusu düşüyor, Cevdet Bey'e bu korkuyu açtığım zaman:

— Sen bizim maarifin işlerini bilmezsin, diyordu, maarifte işler arap saçına dönmüştür. Belki de Orhan Bey tam buraya hareket edeceği gün, onu Vekâlet başka bir memlekete hem de terfian tâyin etmiştir...

Cevdet Bey bu mevzuda kendi başına gelen çok komik hâdiseler anlatıyordu. Bir keresinde bir yıl içinde aynı zamanda üç ayrı şehirde mektebe tâyin emri çıkmış. Bu tâyinlerden birisi İngilizce muallimliğiymiş. Cevdet Bey:

— Ben, diyor, tek kelime İngilizce bilmem...

Bir keresinde de aynı mektebin aynı muallimliğine iki kere tâyini gelmiş. Ama en komiği, kadrodan dokuz muallimin eksik alduğu bir mektebe, aynı derse üç muallim birden tâyin edilmiş, bunlardan biri de Cevdet Bey imiş.

Mektep açılalı iki ay kadar olmuştu ki, mektebe Rıza Bey isminde yeni bir müdür daha tâyin oldu ve adam hemen geldi. Mualimi olmıyan mektepte iki müdür vardı. Rıza Bey gelir gelmez de aksiliğe başladı ve sanki sadaret mühürüymüş gibi, mektebin mühürünü ele geçirmek için mücadeleye başladı.

Cevdet Bey bunu farkedince, hemen mührü, iki sandalyeli müdür odasını ve masayı Rıza Beye teslim. etti. İkisi bir arada ancak on onbeş gün kaldılar. Cevdet Beyin başka bir mektebe tâyini çıktı. Giderken kendimi tutamayıp ağladım.

— Artık, sizden sonra ben de muallimlik yapamam! dedim.

Çok ısrar etti:

— Esasen sizin burada gizli vazifeniz var, dedi, vazifeniz bitinceye kadar muallimliğe devam edin. Tabiî, bu muallimlik sizin asıl vazifenize halel getirmiyorsa...

Cevdet Beyi, polis olmadığıma ve burada kaçakçıları takip için bulunmadığıma bir türlü inandıramamıştım.

Cevdet Bey gittikten sonra vaziyetim büsbütün zorlaştı. Çünkü, nasıl olduğunu bilemiyorum ama, beni muallimler bordrosuna dahil etmişlerdi. Bunu gider ayak Cevdet Beyin mi, yoksa yeni gelen Rıza Beyin mi yaptığını bilemiyordum. Belki bu işi, muhasebeci yapmıştı. Muhasebeci de mektebe sonradan gelmişti ve tabiî benim muallim olmadığımı bilemezdi. Bu hatânın nasıl olduğunu bilemiyorum. Bildiğim bir şey varsa, ben de diğer muallimler gibi maaş bordrosunu imzalamaya çağrıldım ve bordroyu imzalıyarak maaşı aldım. Başka türlü de yapamazdım. Parayı elime alınca, hemen bir cürmümeşhut yapacaklarmış gibi geldi bana... O gün derse giremedim. Hastayım, diyerek eve geldim. Büyük bir korku içindeydim. Cebimde bu maaş varken, belki de en iyisi hemen bir otobüse atlayıp buradan kaçıp gitmekti. Bir daha buralara uğramazdım. Ama o zaman da muallimin durup dururken ortadan kaybolması şüphe yaratırdı, işe jandarma, polis karışırdı. İş büsbütün dallanır, budaklanır ve muhakkak bir muallimin kaybolduğu haberi gazetelere aksederdi. Bu sefer kaybolmuş veya intihar etmiş veya faili meçhul cinayete kurban gitmiş bir muallim olarak gazetelerde resimler çıkacak ve işte o zaman sabıkalı bir dolandırıcı olduğum anlaşılacaktı. Ondan sonra da fare deliğine girsem, beni yakalayıp bulurlardı.

Yeni bir çıkmazın içine girdiğimi anlıyordum. Yine. meydana çıkan bütün kapılar yüzüme kapanmış, beni o girmek istemediğim tek açık delikten içeri itiyorlardı. Bu tek deliğe girmemek için ne yapabilirdim...

Doluya koydum almadı, boşa koydum dolmadı. Kendimi oluruna bırakmaktan, kadere teslim etmekten başka çare bulamadım. Öğleden sonra derslere girdim. Ve günden güne de yeni vaziyetime alıştım. Aylar geçti. Kendimi muallim olduğuma öylesine alıştırmıştım ki artık, maaşımı alırken hiç de yadırgamıyordum. Hiç kimse beni muallim olmadığıma inandıramazdı. Ders senesi ortasında mektebe, maarif müfettişi geldi. Benim dershaneme geldi, o kadar memnun kaldı ki bir iki dersime daha geldi. Üç gün kasabada kalan müfettiş, talebeleri iyi yetirtirdiğim için beni çok takdir etmişti. Giderken de tebrik etti. Müfettişin ayrılışından yirmi gün kadar sonra Maarif Vekâletinden fevkalâde mesaim için yazılı takdirname geldi. Başkaları gibi odamın duvarına asacak diplomam olmadığı için, Vekâletten gelen ve bizzat vekil beyefendinin imzasını taşıyan bu takdirnameyi camlatıp, çerçeveletip, çalışma masamın arkasına duvara astım. İmtihanlar bitip mektep tatil oldu. Muallim arkadaşlardan pek çoğu tatilde kasabadan gittiler. Benim evli olduğum, (tabiî sözde), ailemi buraya getireceğim unutulmuştu. İlk zamanlar bunu bir iki kişi sormuştu da bir acaip sözler geveliyerek gargaraya getirmiştim. Sanki karımla ayrılmış filân gibi, bir şey sanıyorlardı. Mektebin tatil aylarında da tabiî maaşımı alıyordum. Asıl hayret edilecek nokta, aslî maaşımın kırk lira üzeriden verilmesi idi. Halbuki ancak on-onbeş yıl muallimlik edenler bu kadar maaş alabilirlerdi. Demek ki benim, yerine geldiğim Orhan Bey her kim ise, onun aslî maaşı kırk lira idi ve ben onun yerine maaş alıyordum.

Kendimi iyice okumaya vermiştim. İstanbuldan birçok kitap getirttim. Bütün tatilimi okumakla geçirdim diyebilirim. Eskidenberi içkiye tahammülüm yoktur. İçince ağzımdan bir şey kaçırırım diye korkumdan içki de kullanmıyordum. İçkisiz ve kendi halinde çalışkan bir muallim oluşumu etraftan daha çok takdir ediyorlardı.

Mekteplerin açılmasına bir hafta kala, bir öğleden sonra evimde yine kitap okuyordum. Kapı çalındı. Kâtip gelmişti.

— Müjde Orhan Bey... dedi.

— Nedir? dedim.

— Tâyin emriniz geldi...

— Ne?..

— Tâyin emriniz çıktı. Müdür Bey müjdeyi vermek için beni size gönderdi.

Bayılacak gibi oldum. Kâtibe:

— Teşekkür ederim... dedim.

Adam gidince, karyolamın üstüne yığılıp kaldım.

Buraya gelen muallimler, bu bakımsız kasabayı pek beğenmezlerdi. Onun için buradan başka yere nakli bir şans sayarlardı. Halbuki ben bütün ömrümü, kimse benim kim olduğumu bilmeden, bu kasabada geçirmek için hazırlanmaktaydım. Yeni gideceğim yerde kimbilir başıma ne yeni belâlar gelecekti.

Bir zaman kendi kendime kalıp biraz toparlandıktan sonra müdürün evine gittim. İyi bir vilâyetin lisesine tâyin edildiğimi söyledi. Sabıkalı sahtekâr Ferit lise muallimi... Günün birinde Maarif Vekâletinin müsteşarı olursam hiç şaşmıyacaktım.

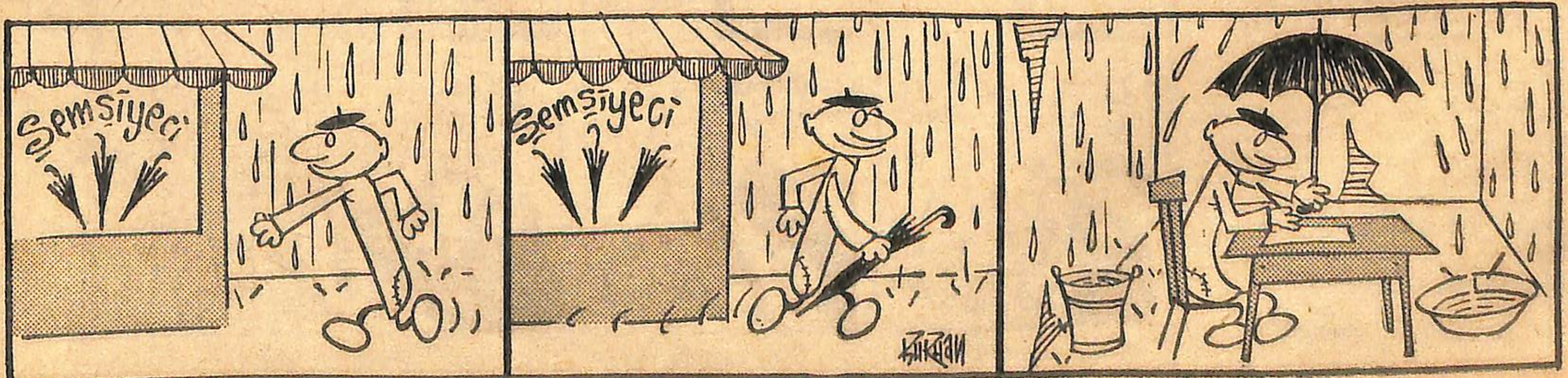
Müdür:

— Bu tâyin, diyordu, sizin pek yakında terfi edeceğinize alâmettir.

Mektebe gelen müfettişin herhalde lehime verdiği rapor üzerine beni lise muallimi yapmışlardı. Bu gidişle Üniversiteye profesör olmam yakındı.

(Devamı var)

KALENDER NİYAZİ — Çizen: BURHAN

YENGEÇ TEYFİK

ÇİZEN
SEMİH BALCIOĞLU

1

İSMİ CİSMİ MEÇHUL OLUP, SABI-KALILAR ARASINDA BEYNELMİ-LEL ŞÖHRETE ULAŞMASINI BE-CEREN BU ZAT, BAŞTA KENDİ OL-MAK ÜZERE HERKESİN HESABINA ÇALIŞIR. PROFESÖRÜN FORMÜLLE-RİNE KARŞI FORMÜLÜ ŞUDUR.
PARRA + PARRRA + PARRRA

KAN KARIŞIMI, PROF. ENŞEYTANIN FOR-MÜLLERİNDEN DAHA KARIŞIK OLAN MELEZ KEZBAN, EROTİK, EKZOTİK BİR GÜZELLİĞE SAHİP OLUP, EN KA-RIŞIK İŞLERE KARIŞMAKLA DURUMU BÜSBÜTÜN KARIŞTIRAN, **ÇİN İŞİ + JAPON İŞİ = TAM BİR DİŞİDİR.**

PROF. ENŞEYTANIN YENİ BİR ÇIĞIR AÇAN PARLAK İCADI, OO SABUNLA-RININ SAHİBİ O. KÖPÜRÜR'Ü FENA HALDE KÖPÜRTMÜŞTÜR. BU PARLAK İCATIN, KENDİ SABUNLARINA BÜYÜK BİR DARBE İNDİRECEĞİNDEN KORKAN O. KÖPÜRÜR'ÜN AKLI PROFESÖRÜN FORMÜLLERİNDEDİR.

HAFTAYA: PATENT.

SOĞUK ALGINLIĞI,
GRİP,
BRONŞİT,
VE AŞIRI
SİGARA İÇMEYE BAĞLI
ÖKSÜRÜKLERE
KARŞI
YENİ BİR VICKS İLÂCI

VICKS Formül 44

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

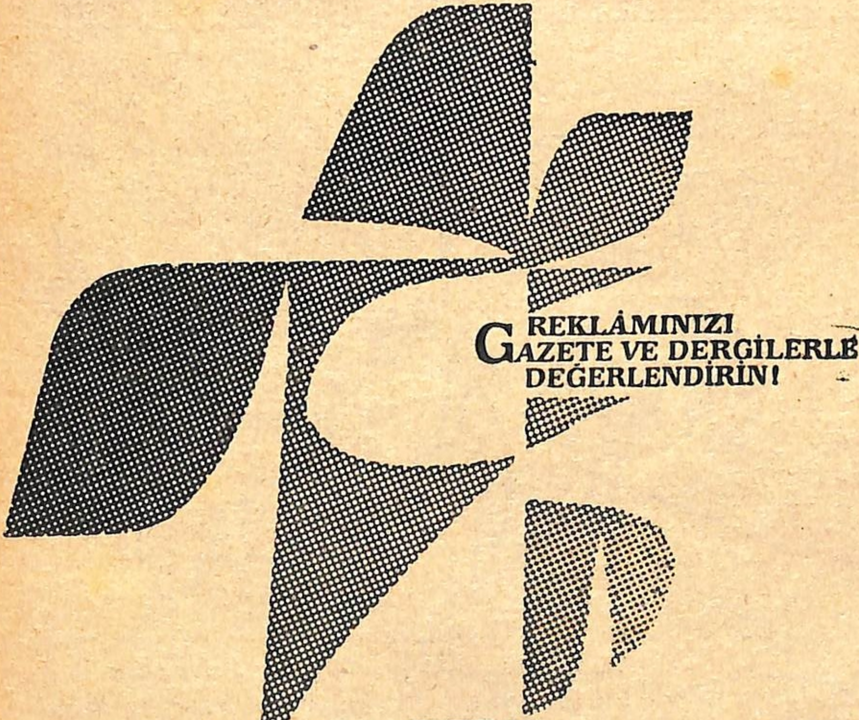
(Radar Reklâm: 135—250)

YIL SONU
1
ÇEKİLİŞİNDE
CEM'AN
MİLYON
LİRALIK
PARA VE APARTMAN DAİRESİ

KÜLTÜR YAYIN 18

TÜRK TİCARET BANKASI

(Reklâmcılık: 4239—251)

BASIN İLÂN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 27 66 00 - 27 66 01
Telgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 19935—249)

AKBABA MİZAH YAYINLARI

Demir Perde Şakaları

Çıktı

Umum dağıtım merkezleri :
1 — AKBABA Yayınevi, İstanbul.
2 — Sabri Özakar, Ankara caddesi, İstanbul.
Siparişler ödemeli gönderilir. Pul kabul edilmez. Fiatı 5 Lira.
Bütün kitapçılarda arayınız.

(AK—252)

● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
◎
Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.
Fiatı : 100 kuruştur.

GÜLİVER BİLGİÇLER ADASINDA

BÜLENT SEREN

21

"GÜLİVER, LUGGNAGG KRALININ MİSAFİRİ OLARAK BULUNDUĞU SARAYDA, CİDDEN ENTERESAN HADİSELER GÖRÜYORDU... KRALIN TATLILIKLA ÖLDÜRMEK İSTEDİKLERİNE YAPTIĞI İDAM MERASİMİ BUNLARIN EN DEHŞETLİSİYDİ..."

BU MERASİMİ, KRALIN AYAK İSKEMLESİ ÖNÜNDEKİ TOZU YALAMAK ŞEREFİYLE ÖLÜME MAHKÛM EDİLEN ADAMIN ÖLÜMÜNÜ GÖRÜNCEYE KADAR, DEHŞET İÇİNDE SEYRETTİM... O GÜN SARAYDAN DİLİM TUTULARAK AYRILDIM!

BÖYLE İDAMLARDAN SONRA, ZEHİRLİ YERLERİN TERTEMİZ YIKANMASI İÇİN EMİR VERİLİYOR VE HİZMETÇİLER BUNU İHMAL EDECEK OLURLARSA, ÜZERLERİNE HÜKÜMDARIN HOŞNUTSUZLUĞUNU ÇEKMEK TEHLİKESİ BAŞGÖSTERİYORDU...

BİR KERESİNDE BÖYLE BİR İHMAL FACİAYLA NETİCELENDİ. SUÇLUYU HEMEN YAKALAYIP GETİRDİLER!

VE BİRTAKIM KİŞİLER ARAYA GİREREK KRALIN AFFETME BÜYÜKLÜĞÜNÜ BİR DAHA SAĞLAMIŞ OLDULAR...

HERŞEYE RAĞMEN LUGGNAGG'LILAR TERBİYELİ VE İYİ YÜREKLİ KİMSELERDİ... ONLARLA AHBAPLIĞI İLERLETMİŞTİM...

-DEVAMI VAR-

Dünya Karikatürleri

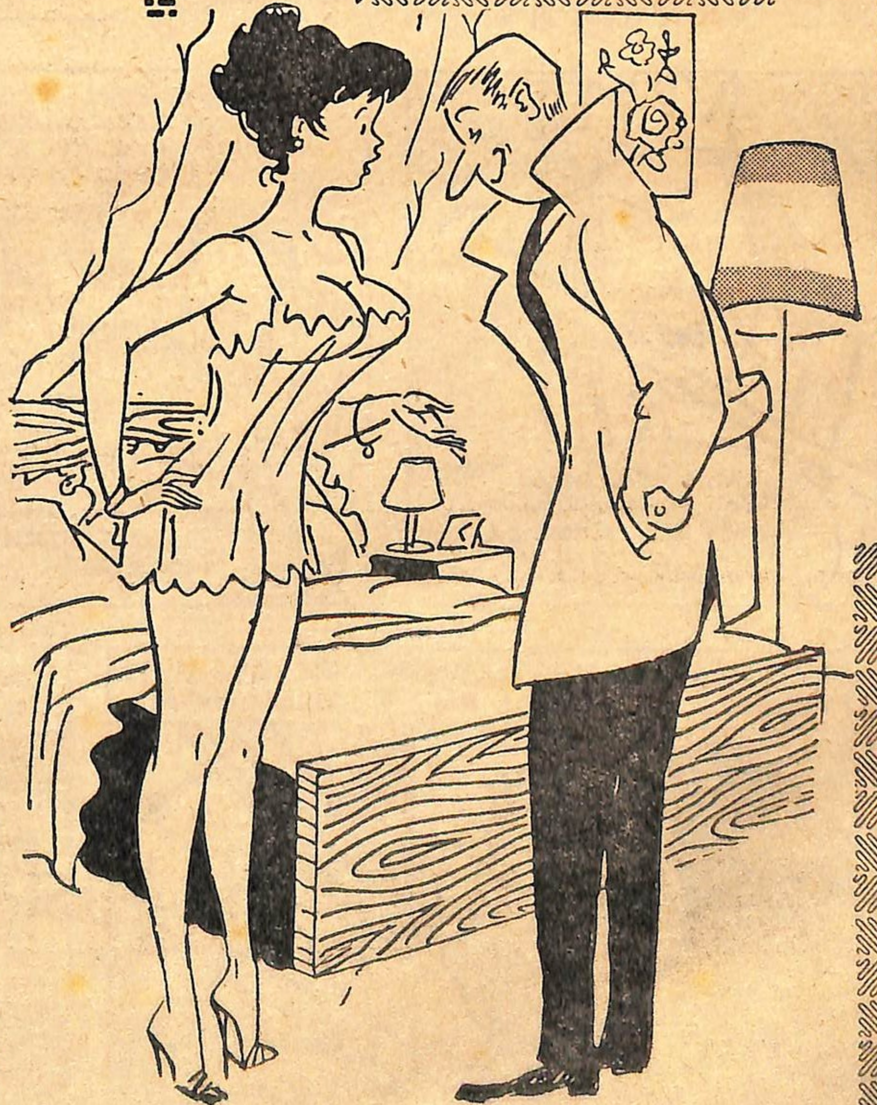
—ARKA SAYFADAKİ HABERLERİ OKUMAMA MÜSAADE EDER MİSİNİZ?..

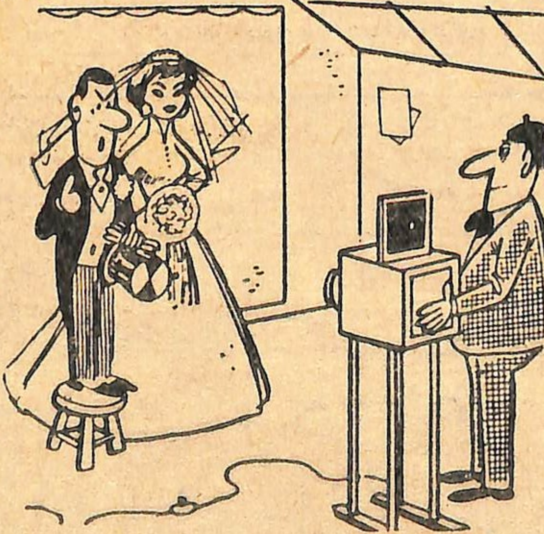
—EVLENMEDEN ÖNCE SENİ İKİ ŞEYDE DENEYECEĞİM: BİRİ MUTFAKTA.. ÖBÜRÜ...
—ÖBÜRÜ KOLAY!

—AH LEYLÂ, ÖTEKİLER GİBİ KIRK KARIM OLACAĞINA, SENİN GİBİ YİRMİ KARIM OLSUN, YETER!

—NİYE YUTKUNDUN?
—TAVUK GÖĞSÜ İSTEDİ CANIM!..

DAMAT- AMAN DİKKAT, FOTOĞRAF YARIM OLACAK!

Yılın en güzel kitabı :

Rıfat Bey Neden Kaşınıyor ?

Yazan :

AZİZ NESİN

«Rıfat Bey Neden Kaşınıyor?» adlı kitap, gülmeye en çok muhtaç olduğunuz bu devrin eseridir.

●

DÜŞÜN YAYINEVİ: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Atasaray No: 206 İSTANBUL

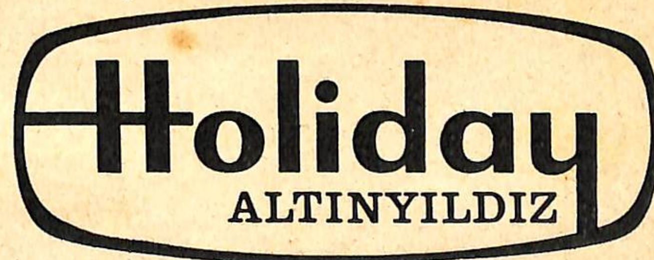
(AK—253)

Sadece DORMEUIL'ün ve ALTINYILDIZ'ın çeşitleri arasında bulunan nadir bir kumaş

KIŞLIK ALPAKA

Altınyıldız'ın Holiday markalı kışlık alpakalarından bir miktar piyasaya dağıtılmıştır.

Altınyıldız Avrupada Aranan Yerli Kumaşlar

(Manajans: 1610—254)

Her okuyuşta...
Her dinleyişte...
Her anlatışta...

Sizleri kahkahalarla güldürecek kitap :

Demirperde Şakaları!

Umum Satış Merkezleri:

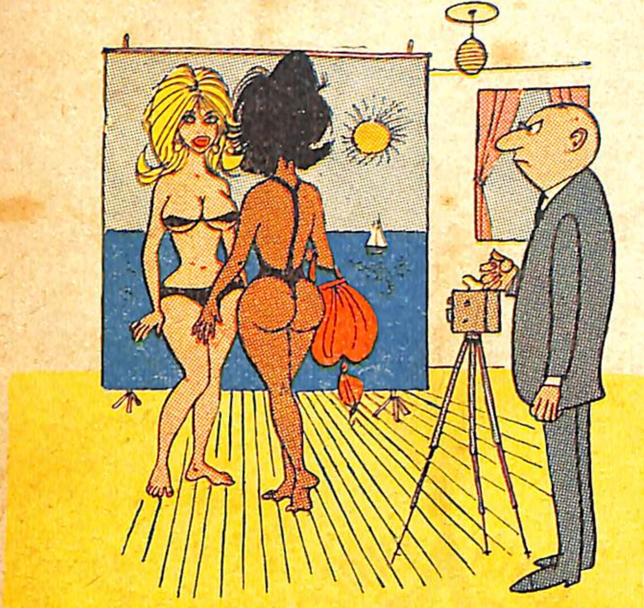
AKBABA Yayınları: Divanyolu Klodfarer caddesi No: 8 - 10 İSTANBUL

Sabri Özakar, Vilâyet Han Ankara cad. İSTANBUL

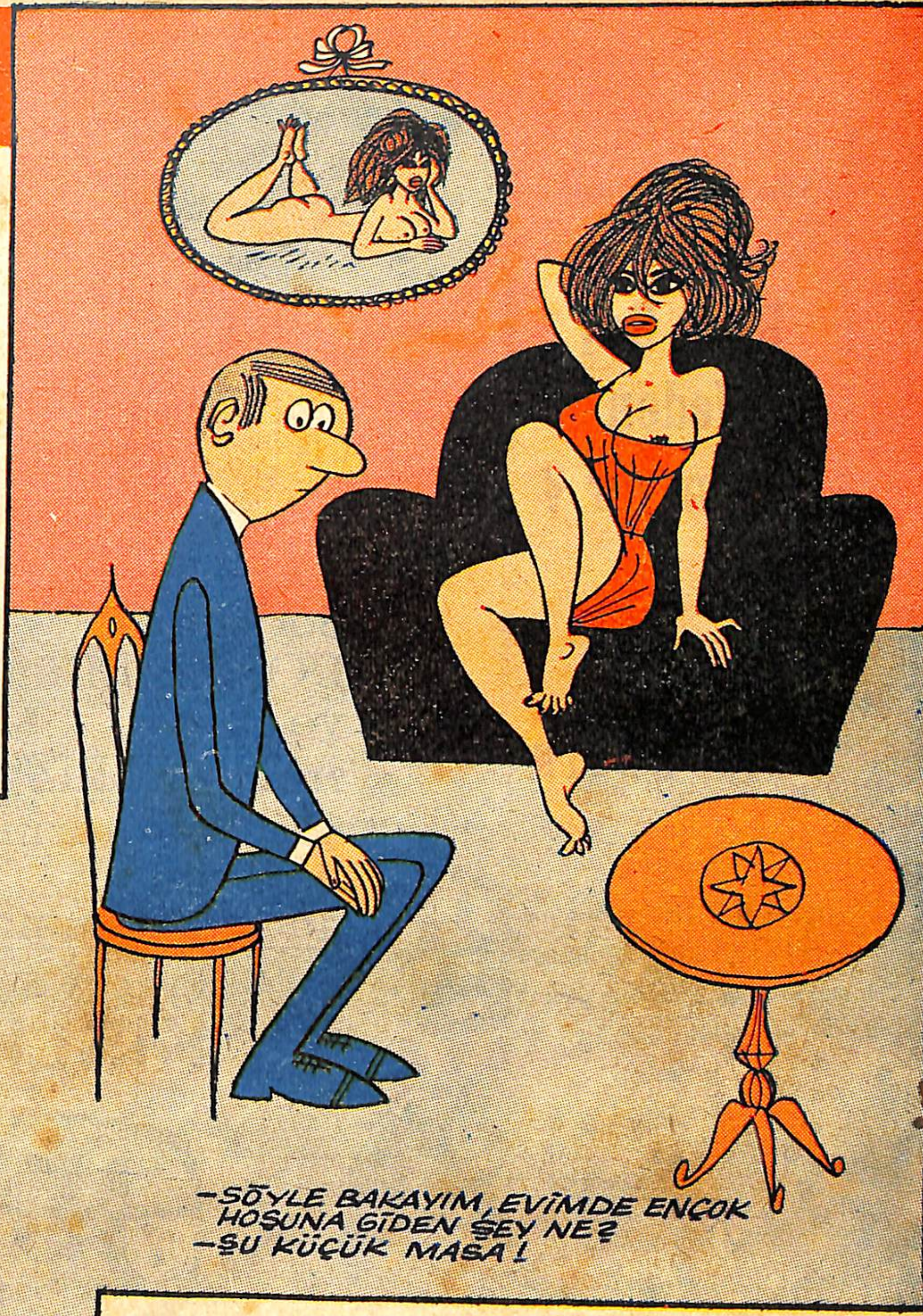
Fiatı 5 Lira

(AK—255)

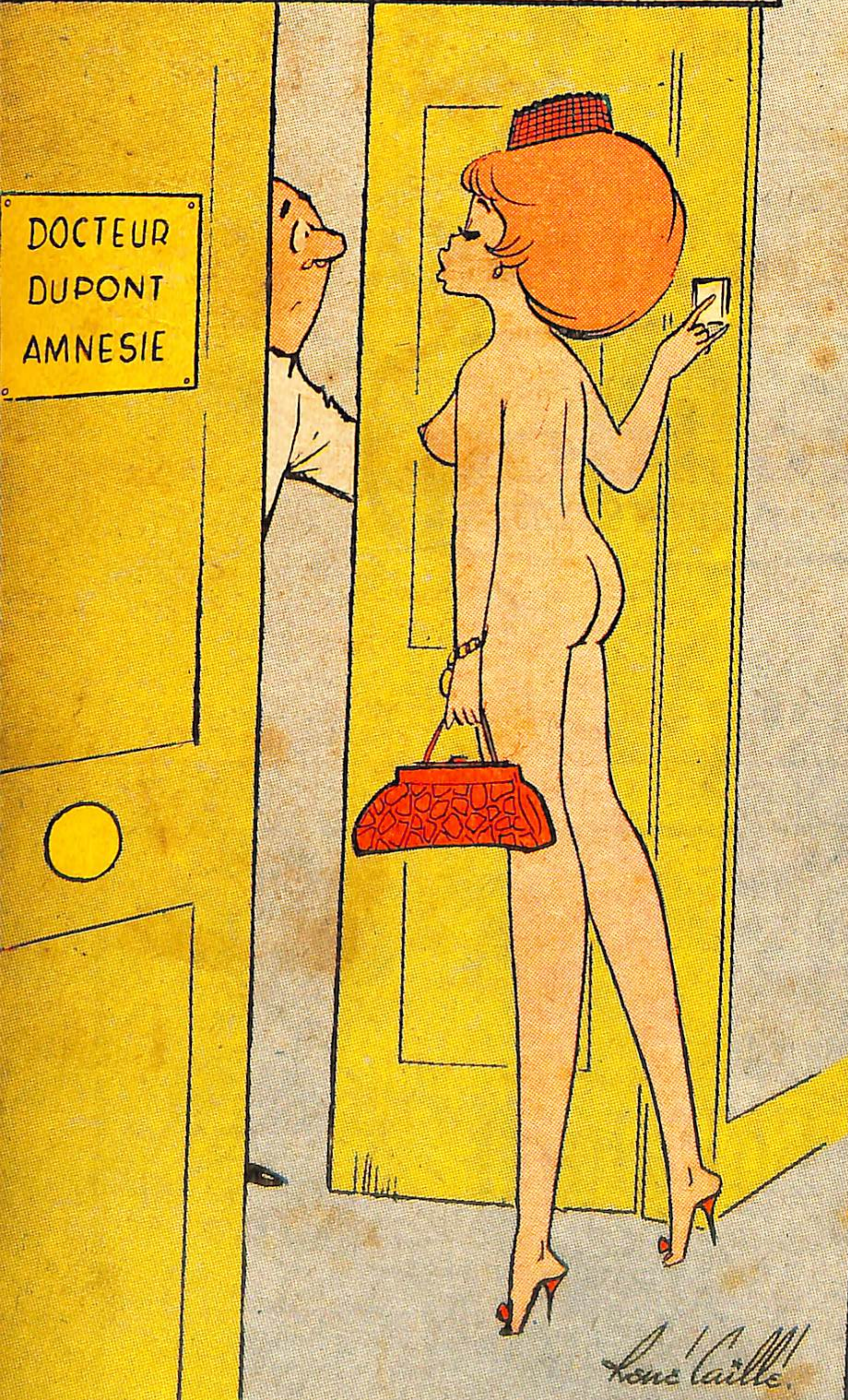
Akbaba

—BU DA 1965 İN SON RESMİ OLSUN!

—SÖYLE BAKAYIM, EVİMDE ENÇOK HOŞUNA GİDEN ŞEY NE?
—ŞU KÜÇÜK MASA!

—AFEDERSİNİZ DOKTOR... O KADAR DALGINIM Kİ, REÇETEYİ ALMADAN ÇIKMIŞIM!

—YALNIZ SAYILIRIM!